

310720

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

నంబరుము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 13-వ తేది గురువారము
ద థి ల్ గ్లా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, భాద్రపదమాస శుక్ల తృతీయ 3.

No. 189

నంబరు ౧౯౯

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు

పు న మ యి న ముండు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిబడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశ్రీమహాదీపిక మాయమందుగాదు. నకలుమందులవలన మోసముగలుగను. మంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగజూరక అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన జేకమునందంతటను పెరిసింది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

౫ వ కూర్పు ఇప్పుడే తయారైనది

కైవల్యనవనీతము యేగ బ్యాసదర్పణము

టికాతాత్పర్య విశేషార్థ సమన్వితము
క. వేంకటరామ శ్రీ విద్యానందనాథ విరచితము.
ఈవేదాంత గ్రంథ రాజము అందఱు చదువుటకు
ఇంపుగా ఉండు అనేక పాఖ్యానములు దృష్టాంతములు కలిగి
యుండుటచేత ౮౦౦౦ (౮ వేల) గ్రంథములు విక్రయింపబడినది.
౧ భాగము కలికోబైండు ౨-౮-౦
౨ భాగము (అచ్చులోనున్నది) ౨-౮-౦

శ్రీ బ్రహ్మానంద సరస్వతీయతీంద్రవిరచితము
హతయోగప్రదీపిక, పాతంజలయోగ శాస్త్రములు, తద్వ్యా
వ్యము మొదలగు అనేక గ్రంథములను, స్వామిభవమున అనుస
రించి శ్రీ స్వామిలవాళిచేతి నులభ్యతైలిలో వ్రాయబడినది.
గ్లజుప్రతి ౦-౧౨-౦ లైబ్రరీ యడిషెక్ ౧-౪-౦
ముప్పదియిద్దరు మంత్రుల చరిత్ర
ఆంధ్రదేశమునందు, వితరణ, కొర్య, వైర్య, పరాక్రమ
జులందు ప్రఖ్యాతిగాంచిన మంత్రులయొక్క చరిత్రము. వారిని
గూర్చి చెప్పిన రత్నములవంటి చాటుపద్యములు దాదాపు
౨౦౦౦ గలవు. ౦-౧౨-౦
భక్తవిజయము ధనాల దేవదాసుగారిది ౧-౦-౦
బ్రహ్మసూత్రార్థ కల్పవల్లి. సాంధ్రటిక ౨-౮-౦
అచ్చులోని అచ్చు, బైండుగల భారత భాగవత రామాయ
ణాది సంస్కృతాంధ్ర గ్రంథము లన్నియు లభించును.

ఆంధ్ర పద పారిజాతము
తెలుగు పదపారిజాతము పుట కలికోబైండు 3-౮-౦
శబ్దరత్నాకరము. బ. సీతారామా
చార్యులది ౧౦-౦-౦
సంఖ్యార్థనామ ప్రకాశిక:- శాస్త్రీ
య పరిభాషాపద నిఘంటువు. ౧-౦-౦
ఆర్య విద్యారహస్యము (వచనము) ౧-౦-౦
క. మార్కండేయశర్మ, కీల్ పాకంపోస్టు, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

మాకు స్వల్పవస్తువు లేక గొప్పవస్తువు అను వ్యత్యాసమేలేదు.

సామాన్యల సౌకర్యార్థమై చిన్నముపులుకూడ మిక్కిలి అందముగాను,
వృద్ధులకూ తయారుచేసి అమృతమునకు సిద్ధ. నుంచయున్నాము

సామంతిబిల్ల ½ సవస్తురదివ కొమ్మ
మజారిలో సహా
రూపు 12-0-0 ½ వరహాపుత్తులో తయార
½ సవరందిమజారిలో సహా గును. మజారిమాత్రము
రూపు 8-0-0 ½ వరహాపుత్తులో తయార
గును. మజారిమాత్రము
రూపు 4-0-0

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,
నగలవర్తకులు నెం. 25 చైనాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

1842 (3)

వెల్లింగుటన్ సినిమా

8-9-28 కనివారము మొదలుకొని 14-9-28 వరకు వరల
ఒక వారము పాకుల కోరిక వై శ్రీ బాలకృష్ణ ప్రతిష్ఠించ బడు
ను. కనివారము, ఆదివారము 8 ప్రదర్శనములు యింపబడును.

6-15 సాయంత్రము. 9-30 రాత్రి
కోహినూరు టిల్క్ అచ్చుశ్రీమైవ ఘనమైన కథలలో
మాణ్యముగంటిది.

శ్రీ బాలకృష్ణ

953

కోహినూరు టిల్క్ కంపెనీవారు శ్రీకృష్ణధర్మవాదా
అగ్నిశరీలను మోతచివ అమలను చేర్చి మరల రిజూరుచేసి.

బాల భారతి సినిమా,

శ్రీమయిలవరంహాలు, బెజవాడ.

మహాభాగవత ప్రదర్శనం.

1. శ్రీకృష్ణజననం
9వ తేది మొ॥ 16వ సెప్టెంబరు వరకు.
లీలలు
2. కాళింగమర్దనం
17వ తేది మొదలు 24వ తేది వరకు
3. శ్రీకృష్ణలీల
25వ సెప్టెంబరు మొ॥ 2వ అక్టోబరు వరకు.
4. గోవర్ధనగిరి
3వ అక్టోబరు మొదలు 10వ తేది వరకు.
5. కంసవధ
11వ తేది మొదలు 18వ తేది వరకు.

ఏలము నోటిను

973

శ్రీ శ్రీ లేట్ రాజా వి. ముద్దుకృష్ణ యా చేత బహుమతి వారి యస్టేటు తాలూకు (1) జం గాలపల్లె (2) గొల్లగుంట (3) సురభివారి ఖండిగ (4) పూలరంగడిపల్లె (5) బసవయ్యగుంట (6) అగ బల్లినువారి ఖండిగ (7) పేటగుంట అనే గ్రామ ములు యీ నెల తే 15 ది శనివారము సాయం త్రిమూ 3 గంటలకు వేంకటగిరి తుప్రక సంతానం దివాన్ ఆఫీసులో బహిరంగ ఏలము ద్వారా విక్ర యింపబడుచున్నవి. పై గ్రామములకు సంబంధించిన అన్ని వివరములు పదరు యస్టేటు శిరస్తాదార్ ఆఫీ సులో తెలియనగును.

రాజమహల్, } థా. విశ్వేశ్వరయ్య,
వేంకటగిరి తుప్రక. } శిరస్తాదార్.
7-9-28 }
for శ్రీ రాజా ఆఫ్ వేంకటగిరి,
శ్రీకృమారరాజా ఆఫ్ వేంకటగిరి,
ఎక్జిక్యూటర్.

రెను లైఫ్ వైలెట్ రేజెనిరేటర్లు

త్వరపడుడు! ఏవిధమైన బాధ యిప్పుడు పడ నక్కరలేదు. గొప్ప ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞునిచే కనిపెట్ట బడిన అద్భుతమైన విశ్వచ్ఛక్తి యంత్రము. ఏ ఖైష ధను పుచ్చుకొనకుండనే అన్ని జబ్బులును కుదురున, దాక్తున్నయొక్క ఆనశ్చ్యుతకూడ నవనరము లేకనే మీరు సుఖముగా శరీరమును కాపాడుకొన గలరు. అన్నివిధములైన నొప్పులు, పోటులు, మాయం త్రపు పిడిన పట్టించినంతనే తొలగును. అది మృత విద్యనలె పనిచేయును. వేలకొలది జనము దీనివలన బాగుపడిరి.

ఈ యంత్రచికిత్సయందు పేరుపొందినవారు, 20-వ తేది గురువారము మొదలు 25-వ తేది మంగళవారమువరకు చెన్నపురియందు వుండురు. ఉదయం 10-30 గంటల మొదలు 12-30 గంటల వరకును, సాయంకాలము 3 గంటల మొదలు 5 గంటలవరకును, ఆఫీసునందు ఉండురు.

సి. హెంబ్లూ ఆండు కో (లిమిటెడ్),
979 మద్రాసు రాజధానికి ఏజెంట్లు.
9, 10 సెకండులైరు బీచ్, మద్రాసు.

పాలసుగంధలేహ్యము

ఇది రక్తిశుద్ధి, శ్రేష్ఠమయినది సహజమైనది, మేనా దొడలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లనొప్పులు, మొదలగు వాటిని ఖండించును. 4 డ్రెస్సిల చాలును.
20 రు॥ డ్రెస్సి 1-4.0 ని పి. 0.3-0
కూమ్మండలేహ్యము.
అత్యుష్ణము, నిశ్చాక, కాల్షిఫిక, మలబద్ధము, కడు తులో పంట, మొదలగు వాటిని హరించును.
చాలును. 20 రు॥ డ్రెస్సి 1-4.0 2 డ్రెస్సి ని పి. 0.3-0.
పి. శి. ఏ. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,
5851-4) పెరిశేరి-నెల్లూరుజిల్లా.

చాకులు-తాళములు

మం X లి క త్తులు.
అల్పసాధనలచే చేయబడినవి. మేలయినవి మెంటనే ధర్మశాస్త్రాలగున ప్రాయము.
సి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
3083 పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా)
తెలిగ్రాఫిక్ అడ్మిన్: "ఇండస్ట్రీ" పెద్దాపురం.

లలితకళా రహస్యము

[శ్రీయుత బసవరాజు అప్పారావు గారు]

ఈ విషయాన్ని గురించి మంచి శుభమువహారములో వానం ప్రారంభించి పట్టున్నది కీర్తిశేఖరుని శ్రీ లక్ష్మణ రావువంటున్నారు. లేకపోతే తామరంపరగా కళలను సూక్ష్మ ఇన్ని విషయకావ్యసములు రచించబడేవికావు. శ్రీ లక్ష్మణ రావు పంతులుగారు కళకు మూలానుకరణం ప్రధానమని వాదించి వారు, కేసు కళ పునస్సృష్టి అన్నీ కల్పయొక్క సాక్షాత్కారమని నమసింది (శతభివేదితుండవెత్తి వాసివాను. కాని వైక రామరకల అభిప్రాయాలు వచ్చింది. శ్రీలిక్ష్మణరావు లక్ష్మీవారాజువంటున్నారు మాఖ్యవిషయము లన్నిటిలో వా వావాన్ని తమకు తెలియకుండా అంగీకరించి, రచనకర్మమీద తమకుండే అభిమానంతో "కేసుం కోనేణ ప్రాగయేత్" అనే వ్యాయాను సమరించి వామిద అయ్యలూని వారు. వామితులకు శ్రీమంగలూరు వేంకటకృష్ణరావుగారు కల్పనా సృష్టిగాని అను కరణంకాదని యంగీకరిస్తూ కల్పయొక్క రాగజ్యేషమలబ్ధ ప్రా ధాన్యమై కళయొక్క వనితారాధ్యుని సప్తమైస్తుంది (వాసి వారు. కాని వారు మా దా ధ క నం తు ని సృష్టిలో ఏకైకమే పాటు భిన్నత్యముగా ఉన్నదనే మా ప్రాణి కల్పయొక్క ప్రత్యేకతతిభావకటం తార్కాణం గాను, చక్కనివాఖ్యానగాను వుంటుందని అంగీకరించివారు. రాగజ్యేషమలబ్ధ సామాన్యంగా ప్రపంచములో మనస్సుని కని తమలో చాలావన క్రిష్ణమూట నిజము. నిర్వికారమై వేదాంతి సాధ్యమౌతుంది. కాని కేసులను జీవయాత్రలో రోజురోజుకూ తొక్కుతూ, అనేకవిధాల అనుభవాలతో కల్పిస్తున్న మన తుడి సాధ్యంకాదు. నిర్వికారమైతే వర్ణించిన ధ్యాని బుద్ధిగ్రహణ యంతో భావమూర్తి గాంభీర్యము మొదలగు గుణములతో నిలకల్లుయ్యమట నిజమే. కాని కేసులను నిర్వి కల్పనమౌదేయ నిర్వికారమైతే కళలో ప్రవర్తక యోగ్యము లన్నట్లయితే కేసు చిన్నగువలూ బంధించినవల్ల మృత తాము. అనుభవలో సున్న ముకాత్తు ప్రపంచానికి భిన్నరూపాలతో ప్రదర్శించటానికి ఏలుండదు. ఒక అయ్యాగోయొక్క స్వా ర్థపరత్వము మృదుస్వభావము వాటియొక్క అవంతమైన పోక డెనుకలయ కొంటే వొట్టుగరిపాడుస్తుంది. మేక్సిమయర నాటక ములో ఎంతోరసవంతంగా కల్పించబడింది అయ్యాగోపాకము. అట్టి కర్ణక రాగ జ్యేష ములకు తా విస్తున్నదని తోడికేతుగలమా! ప్రపంచములో సర్వతాధికకుండువాడని మనమందర మంగీకరించే విషయమే. "ఇందుగల దండులేదని సుం చేపాడులదు సగ్గి కర్వోగకుం డెండెండు పెడకజూచిన నం దంతేకలదు దానవాగ్రుణి వింటే" అను ప్రహేళిని వాగ్యం మనకు పరమప్రమాణముకాదా! అట్టి విషయములో తేనిని నీవమైన దనిమనముకట్టికొనలేము "To me the meanest flower that blows brings thoughts that often lie too deep for tears" అని కర్నక కర్నకని చెప్పినమాట లెంత గంభీరమైనది ఎంతయధార్థమైనది? ఒక్కొక్కప్పుడు నీవత్యమూ దుర్భాగము వెచ్చు వెలిగినప్పుడేమంది బయటపడేకాలమువస్తుంది. ధర్మదాని కలిగినప్పుడే కదా ధర్మసంస్థాపనార్థము ధ క నం తు ద త త ర మెత్తటం? మరుపు పన్నుకొనిరానిది చింతి మానపోకుండా? "There is a soul of goodness in things evil would men willingly distil it out" అని మేక్సిమయరకవి (వాణిలేదా? లీలాకుమరు, ధర్మ పారి మొదలగు వారి చరిత్ర యేమని చెప్పుతున్నది? అదర్థమనే దిశలను భావదనమరసాంత్రదాయాల నమసింది మాత్రమే నిర్ణయించటం తప్ప. రాధ మాధవుని (మేమిచటం కన్నెనా? (Realis) అనే పేరు తో రసనిహీనమైన విషయాలను కల్పించటం నామరంకాదు. కాని కేసులను రా X జ్యేష ముల తో మాడుకొన్నదనిచెప్పి మానవుడి జీవితాన్ని ప్రోత్సహిస్తుందని పాడిగారు. రసీకదృష్టితో మానవ జీవితాన్ని పులికింది కల్పనగాని కావ్యముగాని. సృష్టిచటమే కల్పింకవే కర్తవ్యము. దీనిపల్ల కల్పయొక్క ప్రత్యేకతతిభావ అసం తమాఖాల ప్రవహించటానికి ఏలుంటుంది. కల్పానికి జీవమం టుంది. "ఉత్తమా కృతి జీవనం కర్తవ్యం సహజ లాభ్యామన కల్లుసాటికమృ" నని నేను మున్నువాసిన వాగ్య మును మిత్రులకు శ్రీకృష్ణరావుగారు సాదరబుద్ధితో వివరించి వా భా వాన్ని గ్రహించవలెనని వా ప్రార్థన.

ఇక శ్రీ లక్ష్మీవారాజుగారిలో మాకు వాదమేలేదు, వాటి మాటూ అభిప్రాయభేదం మాత్రమేకదా. కల్పి తనభావా

న్ని బట్టి యదినట్టి భేదకాల సాగత లనుకట్టి మూలాన్ని భిన్నంగా ప్రదర్శించటం సహజమేనని వాచేవొక్కోవారు. కాని పున సృష్టి అనేమాట వారి కర్తవ్యకాతదన్నీ, అర్థముచెప్పుచున్నీ సహజు వేరక. దీనికి తత్వశాస్త్రరీత్యా జవాబు చెప్పవలె నంటే కేసులను ఒక గ్రంథ మే వ్రాయ వలె నీ వస్తుం ది. వస్తువుయొక్కగుణములు, (attributes) వస్తువుభావంబు వా లేక మాచేవాడి కళలోతుంటువా? అన్నకర్నక చాలాకాలము నుంచి మీమాంసకులు తర్కిస్తూనే వున్నాడు. (Bosanquet) అనే పాశ్చాత్యతత్వవేత్త (వాసిగ్రంథాలు పరిశీలించగోరుతా ను. వస్తువుయొక్కగుణము మాచేవాడు లేకపోతే బయటికి రాదు. ఒకప్పుడు కర్నక శ్రీమేనిబట్టివస్తువులో లేని విశేషము కూడా బయటికివస్తుంది. పామరకవినవాడికి ఉన్నతీయ్యగవుం డటంలేదా? అందరికీ ప్రమానిమముం ఒక్క రీతిగానే కనుకడుతుం ది నేమాటకల్ల వస్తువుగూమనకన క్షమాతనభావానీకమృంచిన కర్నకని కల్పి చిత్రిస్తాడు, అట్టి చిత్రస్వరూపమును అందరికీ క్షమా కనకదేదాని మాదిరిగావుండదు. ఎంతో భేషము కనిపిస్తూవుంటూ వుండగా దాన్ని మూలానుకరణమని యెల్లా అనగలము? ఎవడి మనసులో ప్రతిఫలించిన రూపాన్ని భావాన్ని వాడు పురస్కరించుకొని వానేచిత్రము ఇతుడల కర్నక కనుపించేస్వరూపానికి కొంతభిన్నమైన స్వరూపాన్ని కలిగివుండేచిత్రము సృష్టిగాక అనుకరణమా? మొదటిసృష్టి ధకనంతుడిది. ఆసృష్టినిలిపించడము కల్పితమననుటలో కలిసభావనికేమిన్న బట్టి ప్రత్యేకతతిభావంతం గా చిత్రించే కల్పయొక్క కల్పనలెండవన్నట్టి అయ్య నేదాన్ని పునస్సృష్టిచేస్తాడు. అనుభవముయొక్క స్వరూపాన్ని కల్పి వాకనంతస్తాదని నేను చెప్పలేదు. మారుస్తాదని చెప్పివాను కల్పి తనకు ప్రత్యేకంగాకన్పించే రూపాన్ని బట్టి చిత్రం కయారు చేస్తాదని శ్రీ లక్ష్మీవారాయణగారే అంగీకరించేటప్పుడు కేసు వాడిన పునసృష్టి అనేమాట వారి కర్తవ్యకాదని నేనుకోలేదు రాజుమీ దృష్టిలో కిరాచుండును కొద్ది వాడుగానే. కన్పించవచ్చును. సామాన్యముల కిరామును మహాపురుషుడుగా కన్పించవచ్చును. కాబట్టి వృష్టిభేదాన్ని బట్టి స్వరూప భేదముగాదా సృష్టిలో కనిపిస్తుంటుంది అంగీకరించక కల్పయ గదా! స్వరూపవాకనం అయినప్పుడు కల్పి చేకకానివాడన వచ్చును. మూలాన్ని అనుకరించటం సామాన్యంగా ప్రారంభ డకలో ప్రతిభిన్న నెర్నకోనే విషయమే అనుకరణంతో ప్రారంభమై సృష్టిలో కల్పము. పరమాధిపాదుతుంది. సంగీతం లో గీతాలూ, పంట స్వరాలూ మొదలైన సాధికలెటువంటివో అనుకరణంకాదా అట్లాటి సాధికయేమని గ్రహించడ విను. సంగీ తమంతా గీతాలూ పంటస్వరసాధికమౌతేమీ అని ఆగలమా? రాగము, పల్లవి, కీర్తన, భావము, పోకడ, కల్పనమొనలగు సృష్టి యొంతలేదు? కాబట్టి కల్పి సామాన్యంగా చేసేటటువంటి సాధక మే కళయొక్క పరమాధిపతిని యిహాచా చెందుటవల్లనే అను కరణమే కళకు ప్రధానమనే మరు భిప్రాయము ప్రబల టానికి కారణమైంది. లక్ష్మీవారాయణ గారికి రచనకృతామ లూ యధామాతృకానుకరణములూ యదించిన యదించవచ్చునుకీ అది యదీభేదము. వావాడము కళయొక్క పరమాధిపతి సంబం ధించింది కాని వారిరీతి ప్రత్యేకయలకు సంగీతం విడికాదు. శ్రీ లక్ష్మీవారాయణగారు వావాడము యొక్క చిత్రికర్మము ను చల్లచల్లగా తెలియ దుండా ఒక్కొక్కప్పుడు చెప్పటానికి "మూలము వా మూలాగ్నిముగ గ్రహించి యయలబట్టి రసోత్పా దన కలగజేయుచు భావనిశేషములు వెల్లడి చేయుచు యధామాతృకంబునో లేక విలసంకరరథ యధామాతృకం బుగనో లలితకళల రచియింతురు. లలితకళలు కేసులను య ధామాతృకములని చెప్పలేము కానిచెప్పలేము. అయ్యది వస్తువు లంబట్టియు, కల్పల రుచులంబట్టియు నుండును" అనే వాక్యాల్లే చాలును. కేసులను యధామాతృకానుకరణాలను చేలేపటల లో కల్పితము. వాటికి (Art - Crafts, handicrafts) అనిఅంటారు. కల్పయొక్క భావసాక్షాత్కారా సృజనసింది కయారయేమి: డ్డజే నీవలెక కల్పము లనిమించుకొంటుందని వా వా డను. ప్రాచీనభారతీయకల్పసంప్రదాయము కేసుల యధా మాతృకానుకరణము కల్పిని చూచినవారికి తెలియగలదు. దయచేసి అట్టిచిత్రమును వానిమృతమును స్వయ ముగా పరిశీలించి రచనకర్తకు గొప్ప చిత్రకారుడువాడా లేదాను నే విషయమునిర్ధారణ చేయకొరుతాను. అంతవరకు కల్పము సృష్టియేకాని అనుకరణం కాదనేమున్న రాను. కనికరికి స్వాతంత్ర్యమూ మిగిలిన కల్పలకు కూడా అంక స్వాతంత్ర్యమే. మాకేమీ కవుల విషయంలో ప్రతీపాకమిట్టి లేదు. కల్ప పరమాధిపతి అందరికీ రసోత్పాదకము చేయుల కల్పమును సృష్టించటమే. విద్యుత్తు అ వా భావమును సద్యామముతో గ్రహించడమే ప్రాధిపత్యము.

హైస్కూల్లో పండితులు మున్సిలు

ఈ పండితులను గురించి తెలియనివారు ఉండవలయు నా లభిచాయము. ఈ పండితులు హైస్కూల్లో తక్షణము లనున్న (అనగా కన్నడము, తెలుగు, అరబిక్, హిందూస్తానీ, బ్రహ్మ, మలయాళము) సంస్కృతభాషలను బోధించువారు. ఈ పండితులకు హైస్కూల్లో మొదటిసారిగా పండితులు ఈ భాషలను బోధించెదరు. వీరికి హైస్కూల్లో ఇతర విషయము లను (అనగా, నైస్కూలీ గణితము మొదలైనవి) వీటిని బో ధించుచి. యె. ఎల్. టీ. లవలె కొన్ని స్కూల్లో కార్యక్రమ మున్ను ముఖ్యముగా వారికి అధికముగా కార్య క్రమమునున్నది. వీరు యోగ్యతయందు విశ్వాసమునున్నది, యె, ఎల్. టీ. లవలె గాని ఎవరికి ఎల్. టీ. లవలెగాని తీసిపోరునని, సర్వ జన సమ్మతిమెదది. వీరిలో మదరాస్ యూనివర్సిటీ డిగ్రీ అన గా కె. లో. కె. జి, విద్యాక, హన్సి ఫాజిల్ మొదలైన పండితు లయందు కృతార్థులైనవారు అగ్రముగాలరు. ఈ యూనివర్సిటీ పండితులకు పరిశీలనగ్రంథములు సామాన్యముగా కొన్ని సంవత్సర ములయందు సంస్కృత వీ, యె, ఆ. లో, కున్న ఎమ్, ఏ- పండితులకు సరియగు గ్రంథములను ముఖ్యముగా సమీక్షించు నుండువారికి అధికముగా ఉండును. ఇట్లున్నప్పటికి, వీరు గలవి హైస్కూల్లో బోధించు ప్రతిపద్యమునకు ఆర్యముగా కొన్ని హైస్కూల్లో 100 రూపాయలకు 3-4, పండితులను ముఖ్యముగా హైస్కూల్లో 100 రూపాయలకు, 5, పండితులు ను కూడ పనిచేయుచుండురు. ఇట్లుండుటకు కారణము వీరి దౌ ర్భాగ్యము తప్ప వేరేదియు కారణముగాదు. ఇతర స్వల్ప వేత నముతో పనిచేయుచున్నప్పటికిని ఈ పండితులకు గల కార వము ముఖ్యముగా విద్యాభ్యాసమునకు ఉండవలయు అతిశయోక్తి కాదు. ఈ పండితులు చాల కొంతయు ఉదారచిత్తులు, విద్యా బోధనయందు అసమాన సామర్థ్యముగలవారు, మంచి నడతగల వారు, ఇట్లుండియు వీరు సాధారణపాఠ్యములతో సమాన వేతనము వీరికిమించుకొని విద్యాభ్యాసములకు పోరవాలి గాక వేరేమియు కాదని తెప్పరుగును. వీరి సామర్థ్య మును ఎత్తిన విద్యాభ్యాసములకు చాల తక్కువ. కావుననే వీరు ఇట్టి స్వల్పవేతనముననే పనిచేయుచున్నారు. తక్కువ రాజీదు నూతన సంస్కరణములు చేయున కొనుగబడి నుండున విద్యాభ్యాసములకు ఈ విషయములను విచారించి తమ కాభిలాషివారకు క్రొత్తగా ఒక వేతనప్రణాళిక నేరవి రుచ నుద్దేశించియున్నారని కర్ణాటక గా వివరములతో ఈవిష యమున ప్రాయ మొదలిడింది. ప్రతి విద్యాభ్యాసములకు ఈ విషయములను కర్ణాట గురైటింగ్ పండితులకు వీ, యె, ఎల్. టీ. లవలె సమానవేతనము నిప్పించగలరని నమ్మెదను. ఒక విద్యార్థి వీ, యె. ఎల్. టీ. లవలె బోధించు హిందీ, నైస్కూలీ గణితము మొదలైన వానియందు సరియైన మార్కులు పొందెయెడల వాడు ఎట్లు కలాకాలా ప్రవేశించ ననర్హుడో అట్లే పండితులు బోధించు తక్షణములయందును సంస్కృతమునందును తక్కువ మార్కులను పొందిన ప్రవేశార్హుడగును. ఒకడు వీ, యె. ఎ ల్. టీ. చదువ నెంతకాలములున్నా అంతంటే తక్కువ కాలము లో యూనివర్సిటీలోనున్న వూర్తికేసి కె. లో. కె. జి లేక విద్యాక లేక మున్సిలరు తులకు చదువుకుకు సాధ్యము కాదనని నిర్ణయించుకొను. కావున విద్యాభ్యాసములకు యూని వర్సిటీ కార్యకర్తలను మాచిన పండితులు మున్సిలు ఎంతచది వదియు బోధకును. విద్యాభ్యాసములకు ఈ విషయ ముల తెలిగి ఈ పండితులకు వీ, యె. ఎల్. టీ. లవలె సమానవేత నము నిప్పించుటకు ప్రయత్నించి ఇట్టి పండితుల మున్సిల ఆర్ ధానములను బడయుచు గాక. ఈ వ్యాసమును కండ్లమాచు పండితకర్తలను బంధించును, తమ కాభిలాషి ద్వారాగానో లేక పండిత సమాజములను ఒక్కొక్క జిల్లాలో నేర్పించి తద్వారా విద్యాభ్యాసములకు ముఖ్యము ముఖ్యము పని తమ్ము వీ, యె. ఎల్. టీ. లవలె చూడవలయునని ప్రార్థించెద రని నమ్ముచున్నవాడను.

ఒక పండిత స్మిగ్గురు

అస్పృశ్యతానివారణ ఆశ్రమ విధానము

ఆంధ్రరాష్ట్రము యితర రాష్ట్రములకన్న ముఖ్యముగ అస్పృశ్యతానివారణ కృషి సజన సాంధ్యి, మలవిధాన ములు, ముఖ్యముగా అమలునందుచుండెను. అసహ యోగ్యుల నిర్ధారణలు చేయున ఆమోదిత పూర్వము పాలకుల సానుభూతి పొందుచు నిర్మూలకులను అత్యున్నత సంపన్నులకేసి వారిని దాసులుగ చేయుచుండెడివారు. అవి నీతికరములగు అభ్యాసములు, ఆచారములు కలిగియున్నను, దాంబీకవ్యధారణచేతను, భోగ్యులసాధిర్ధి జనకము లగు భోజన పానాదులచేతను, దేవాభివృద్ధిని వ్యక్తియొక్క నైతిక, ఆధ్యాత్మిక జీవితమునకును వానకరములగు పరిణమిం చు రాచరీయోగ్యులచేతను; నిర్మూలకుల నుద్ధరించిన అస్పృశ్యత అంతరించు ననుకొని రాతిపాతకాలు, గూడముల యందు పాతకాలు, ప్రచారము మున్నగు విధానములు ఆచరిం చితిమి, పంచమార్గములకు అంతటితో పూర్తికాలము. పంచమార్ గములకు సుఖమైన పద్ధతులను నిర్వహించుటందగ అస్పృశ్యత తొలగించుటకు చేయున సానుభూతి పొందవలయు గాన అస్పృశ్యతా నివారణకు సుఖమవిధానములతో గూడిన పంచ మార్గము ప్రభుసోపానముగ పరిగణించ నవసరము కానించు చున్నది.

స్వరాజ్య స్వీకారము సంపాదించుటకు ప్రాంతపు లిట్లు ఆర్యపాతకము చేసికొనుచు, స్వకీర్తిని నాశనపడి యుండుటకు ఎట్టి సాధనలతో ఆర్యకీర్తిని వికసిత చేసికొను చున్నారో అట్లే నిర్మూలకులు కూడ స్వకీర్తిని నాశన పడియుండి వారి జన్మ హక్కులను వారే సంపాదించుకొనుటకు ఆర్యములగు సాధన చేయుటకు వారి కవకాలము గల్గింపవలసిన భారము నాయకులైన యున్నది. ఆభిమానపూరిత లగు ఆగ్రహమునాయకులు ఎంతకాలము ప్రచారము నలిపినను, పిల్లలకు పోకపా లెంతబలమును ఆర్య ము నిచ్చునో అంతియే ఫలితములు కన్పింతు. సా. ఫి. రో. ధర్మ సంఘమునుండియే ప్రారంభము కావలయున గాని ఆగ్రహము లకునగాని మేధావతులకునగాని, సుఖముగ నిర్వహించబడ వలయు.

మానవ తత్వరహస్య మెరిగిన మహాత్ముడు నైవిధాన ముతో నేని అన్యాయక సత్కారసాధనల చేపట్టెను. వీని కలన తాత్కాలికముగ మిగిలి దిగ్భిము జెందించునంతటి ఫలిత ములు రాహ్యమునకు కానించక పోవచ్చును, కాని కార్యముగ నుండుమార్గప్రకృతియందుగల జేయును. ఇందు వ్యక్తియొక్క రూపరేఖలు మార్పుటయే గాక పూర్వవాసనలను, అభ్యాసము లను, చింతనలను, చేతుల జీవితాదర్శములను కేవల బోధనల కలనగాక, అనుష్ఠానముచే మార్పుచేయవలసి యున్నది. అసహ యోగ్యులనిర్ధారణములయందును యీ నూతనములనే పునాదిగ నుంచి నరయవముల ప్రాంతవ స్వరూప స్వభావములు పొం దునట్టి సాధనవిధానముల ననుష్ఠించుచు, బోధనలచేతను, ఆచరణచేతను నాతియోధ్యులకును తన్మూలమున భారత కాతి యొక్క అస్పృశ్యత తొలగించుటకు మహాత్ముడు పూను కొనెను.

బరంపురమున ౧౪ తేదీయందు జరిగిన రాష్ట్రసంఘసభ యందు అస్పృశ్యతానివారణ ఆశ్రమ విధానములను కావాల దనియు, యిది కేవలము పంచమార్గముయొక్కనుగాన, మిక్రమ

పాతకాలు, కథలు, ప్రచారము మున్నగు సాధనలే కరణము లని ముఖ్యము విశ్లేషణము చేయుటయే. ఆశ్రమము అన్ని అంతర్గతములతోను, అన్ని బలములతోను నిర్మణ్యము వ్యవహ రించు సుస్థగవిధానముగ నుండు నిమగ్నమై యుండు యుష్టి క్షేత్రముగానుండును. కాంగ్రెసు సంస్థకును దీనికి నైతిక వ్యవ హారములందు దెట్టి తారతమ్యమునుండక కాంగ్రెసు భావములను జీవితమునందు కార్యరూపమున లెట్టి అనుష్ఠానము చేయుటయే ప్రాధాన్యముగ నెంచు అవకాశము మొదలగునాముగ పరిణమించు చున్నది. ఆగ్రహములు వారిమధ్య పంచమార్గ మెట్లుకొని ఎట్టి భేదమును పొట్టింపక వారి (విద్య, ఆరోగ్యము, నైతికము ఆర్థిక మున్నగు, అభివృద్ధికింకై కృషిసంఘమున్నచో అస్పృశ్యత నివారణ కావాలని ఎంచు చెప్పగలరు?

మహాత్ముని ముద్దుబిడ్డ
“లక్ష్మీనిగూర్చి వినివారును అసహ్యించుకొనువారును కూడ ఆమె ఆశ్రమమునందు పోషించబడుచుండుటం బట్టియే కదా ఎల్లరు సమ్మతించుచున్నారు.
ఇంతకన్నను సమీపములో నున్న క్రైస్తవ మిషనరీ కలసికొనుచులు చూడము. ఏమారుముల యున్నవల్లనండి యో కాలబాలికలను లెచ్చి, కు. భ. క. ఆర్యములను వ్యవహారక జ్ఞానములందు శిక్షణయొగి రాచరీయ సంస్థలయందును నైద్య కాలములందు కార్యనిర్వాహకులనుగ నియమించుటంబట్టియే అస్పృశ్యులనుగ మరము పరిగణించుచున్నాము. వీరికి నన్ని ఎక్కువ చారిత్రబలముక, సవ్యవ్రకాలకి వడంకము, శత మున్నగు ప్రశంసలందు ప్రవేశము నిచ్చి స్వకీర్తిని నాధార పడుటలు ఆర్యమునిచ్చు ఆశ్రమములకన్న మహాత్ముని ముఖ్య అస్పృశ్యత కార్యముగను, దౌర్జన్యసాహిత్యమైన అహింసాసాధనలచేతను నివారించుటల మర నాయకులు గ్రహిం తురుగాక!

రాష్ట్రీయసంఘము అస్పృశ్యతానివారణ మారకవిధా నము ననుసరించి మొదటి ప్రయత్నము ౬ మాసము లు సాధించిన వెనుక ప్రణాళిక యొక్క ఫలితముల జూచుట కై ఆశ్రమము కు యిచ్చిన అవకాశము (కు వందముల స్పృశ్యులను యుద్ధము సుఖముగను, నిర్విఘ్నముగను జరుగుటలు యీ క్షేత్రము, ఆశ్రమముగాక అని ప్రార్థించు చున్నాము:—

(లిటింగ్ సామ్రాజ్యమున అస్పృశ్యులగు పరిగణించుట చున్న ప్రాంతపు, ఆర్యపాతకములను లేపి, నిర్మాణకార్య క్రమము, పూర్తిగానింపకుండగ స్వరాజ్యమెట్లు సంపాదించ వాలతో అట్లే పంచముల కూడ భౌతికవిద్యలతోపాటు, నదా చార సంకల్పి నిర్మణములను అలరమకొననిది కె. యొక్క గాని తన సంఘముయొక్కగాని అస్పృశ్య నివారణకాలము. కాన జిల్లాసంఘములు రాష్ట్రసంఘము కొరిన విద్యార్థుల మొత్త మునకు సరిక త్యాగశీలరగు పంచమసోదరులను పంపి ఆశ్రమము యొక్క ప్రణాళికను నాయకులు తోప్పడ ప్రార్థించు.

ఆశ్రమవాసి

సత్యవత్సవ పాఖ్యానము
ప్రతి 1-కి ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.
ఇయ్యది సర్వపురమాహాత్మ్య కథను ఆధార ముగాగొని వ్రాయబడిన క్రొత్తకావ్యము లలిత మగులైలి. భారాళమగు కవిత్వధార. పండితు లుకు మెచ్చుకొన్నది.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, రంబుకెట్టిపేటి, మదరాసు.

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వాంఛలన్నిటికిని వాడతగినది.
250-3000 మాత్రలుగల సేనా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సేనాలవరకు రూ 1-4-0
(505) మి కస్తూరిమాత్రలను మలబద్ధము, జ్వరము, జలుబు మొదలగు వ్యాధులకు వాడితిని ఆమెను మెన గుణము కలిగినది. ఈ వ్యాధులకు కస్తూరి మాత్రలకంటే మించినదేదియు లేదు. ఎమ్. వి. ఆ. పూర్వాపు, అసి స్టంట్ సూపరిన్ టెన్ డెంటు వాయల్ పాడు, చిత్రావతిజిల్లా
(506) నేను మిశ్రమందుండి లెప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు మిక్కిలి తృప్తికరముగా పనిచేసిరి. జ్వరము, దగ్గు జడిసెను వీటిని కష్టక కడుర్చును. దయచేసి మరల 12 బుడ్లకు పంపకొనెదము. ఎమ్. రామరావువాయల్, మేదాపల్లె నకి ఎలిమెంటరీస్కూలు, కారికాల్.
వృష్యరాజరసాయనము:—అన్నివిధవ్యాధులకు గలిగినబలహీనముగ కక్షిణత, అరచి, కడుపులోమంట, మూత్రసారము లందు మంట, మూత్రము గరిగా పోషించుట, అత్యుష్ణము మొదలగు వాటిని తప్పక కుదిర్చి, మందీరక్రమును, కాంతి, బలము నిచ్చును. రు. 2 లు బొప్పెదములు కొనువారికి మా శ్రీ రాములవారి పట్టాభిషేక కార్యాలయం ఇనాం బ్రాంచి, నెం 331, రంబుకెట్టిపేటి, మద్రాసు. బ్రాంచినుండి, వి. పీలు పంపబడవు. 594
సాక్ష్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారాధువైద్యశాల, మైసూరు.

రంగును పెట్టెం 12:— శేష ఉదయమునందీయు వె
వైట్లు ధర్మా గానము 18 బిల్లూ వ్రాస తగ్గించు నది

గుంటూరు మండలసభ

36 వ సమావేశము

వినుకొండలో యానెల 28, 29, 30

తేదీలలో జరుగును

శ్రీ కోటగిరి వేంకటకృష్ణరావుగారు

అధ్యక్షత వహించెదరు

గంపలగూడెం తుమారరాజు శ్రీ కోటగిరి వేంకటకృష్ణరావుగారి అధ్యక్షతకీడ యానెల 28, 29, 30 తేదీలలో వినుకొండలో 36 వ గుంటూరు మండలసభ జరిగినది. పట్టణ కార్యగమన సంఘములు చెరి 10 నుండి ప్రతిభు:ను, గ్రామసంఘములు చెరియొక ప్రతినిధిని యానెల 28 వ తేదీనాగా ఎన్నుకొని గుంటూరు మండల కార్యగమనంఘ కార్యదర్శి కెలవవలెను. ఢిల్లీ అవసరమసభలో విధానము నిర్ణయించి ఉత్తరువొసంగెదరుగాన యా మండల సభకు చాలమంది శాశ్వతమును ప్రతినిధులను వచ్చెదరని ఆశించుచున్నాము. మండల కార్యగమన సంఘసభ్యులందరను గూడ అధికారిత్యా ప్రతినిధులే యగుదురు.

ఈనెల 18 వ తేదీ గాంధీజీయైనది

సత్యాగ్రహాలకు స్వాగతము

ఈ నెల 18 వ తేదీ గుంటూరులో స్వరాజ్యపతాకముల ఊరేగింపును బహిరంగసభ మును జరిగినది. శాశ్వతలో సత్యాగ్రహ మొనరించి చెరసాలల కేసి మరల గుంటూరుకు వచ్చిన శ్రీయుతులు హరి దక్షిణామూర్తి, దొంతిరెడ్డి రామిరెడ్డి సింగంపల్లి వేంకట సుబ్బారావు, మాల్లాది వేంకట కృష్ణయ్యగార్లకును కోయంబుత్తూరు చెరసాలనుండి యిటీవల వదలబడిన శ్రీయుత ఢిల్లీలోను సూర్యపతాకరావుగారిని ఆ సభలో స్వాగత మొసంగబడును గాన నుండల ప్రచారకులను ఆభిమానమును మాఖ్యముగా దక్షచేయ ప్రార్థింతులు. (త.తివార)

గుజ్జపు పందెముల లాటరీ మోసము కేసు

పూనా, సెప్టెంబరు 12:—పూనా యం దిటి కల ఆరిగిన గుజ్జపు పందెముల పందర్శునున అచ్చటి లాటరీయందు టిక్కెట్లు బోటలై జరగవచ్చు టి. ఎన్. వజ్జినువారధును అహమ్మదు బానలీలాలు అనువారును మోస మొనర్చిన ఆరోపించబడిన కేసును క.టో స్కేటు మేజిస్ట్రేటు ఎ. సి. డి ధాకాగారిచే నీరసమును విచారించబడినది. మొదటి తరగతి టెక్కు ట్టెడిమానేజరు పెద్దమగారు సాక్ష్య మొనగుచు నిట్లుజెప్పిరి. ముద్దాయి నూరురూపాయల టిక్కెట్లట్టలు వీసికొని టిక్కెట్టులగడియందు పెట్టెయొడిపెట్టెను. 15 తేదీన విజయవాడందు టిక్కెట్టులు కేసు 16 వ తేదీ పరీక్షించి మొత్తముల జరిగింపిరి. నెం 10 రు గ్రహమైన 5 నూరు రూపాయల టిక్కెట్టును నెం 3 గుజ్జపుయొన 4 నూరు రూపాయల టిక్కెట్టును మొత్తము రు 1740 లు అధికముగ జెల్లింపబడిట్లు అంకు కనుగొంటిని. వెంటనే ముద్దాయిని ఆసుమానించి టిక్కెట్టుగతిని పరీక్షింపగా, నెం 3 టిక్కెట్టు ట్టెట్టుపై జాచియించబడిట్లు గనుగొంటిని. వెంటనే ఈవిషయమును పోలీసు అధికారులకు తెలిపితిని. తరువాత పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు విచారింపబడిన. 3 వ ముద్దాయి నూరురూపాయల నోటును మార్చుచు, అనోటు ఎట్లుజెప్పినదియు ప్రశ్నింపబడినపు డనేకములగు కథల నల్లి చెప్పగా నవమానము తనద్రుక్ కొనిరాబడినదియు తన కానోటును 1 వ ముద్దాయి యొనుట్లు. రు 400 లలో తనకుతుగ నది యొనుబడినదియు జరిగినకథనంతను తెలిపెను సాక్షిచేడివెను. తరువాత నిశ్చయ, దబ్బుకెల్లియ గురుప్రాలు విచారించిరి. విచారణ తిరిగి మరయొడినమును సాగింపబడును.

భారత శాసనసభ

రెడ్డు చేయబడుట

ఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 12:—భారత రాజ్యపరిషత్ ప్రభుత్వ భారత శాసనసభను సమాప్తము నందించి. ఈముత్త్య గజెటు నందు ప్రతిపదించెను. అ|| వె||

వంగర ప్రశ్న శాసనసభ

వైశాఖసంధి 24 వ తేదీన సమాప్తము చేయబడు నని గజెటులో ప్రకటించబడినది.

గవర్నరు జనరలు ఉద్దేశగారిని

తీసివేయు వని

ఫిలిప్పైనులు కోరుట

ముఖ్యసభ్యులు గాజీనామానిచ్చిరి.

మనీలా జూలై 17:—ఫిలిప్పైను స్థాయిసభ్యులు వివిధకాళా కార్యదర్శులు నెవేటు అధ్యక్షుడు మాన్యువల్ క్వేజునుగారి శాశ్వతత్వమును అందరు కలసి గవర్నరు జనరలు గారికి దిగుకరాజీనామాను త్రవము నొసంగిరి.

“ప్రభుత్వకార్యములందలి స్వల్ప విషయములను గూడ స్థానిక విషయములు ప్రభుత్వవిషయములను వివక్షితలే, ఆ విషయములకు సంబంధించిన యధికారుల బాధ్యతను తక్కువెట్టుక, యెన్ని విషయములలోను వోక్యము కలిగించుకొని తమయధి నమునం యయకొనటయే మీ గల్గిమించి యను. మీరు విధానముగా కన్పట్టుచున్నది. మనీలాసభ్యులందు రహస్యమోహక కాళాసభ్యులొని ఉద్దేశ్యమునుండి తీసివేయగా తక్కువధ యధికారి ఇ ట్టిజరు కార్యదర్శి యగుచుని లా మేజరు గారి యధికారమునంద న న క స ర జోక్యము కలగజేసికొని మరు ఉద్దేశ్యమునందు మీరు చేకూకొంటిరి. మీరు స్వంతముగ బాధ్యతను వహించి యధికారుల సులాలను పెడచెనివెట్టి ఆకలిరాజీనామాను పుచ్చుకొంటిరి. మీ గమన తిందు యావిధానము ప్రకాశిప్రాయము పూర్తిగ కృతిరేకము గావించిరి.

“ఉద్దేశకార్యచరణము తీరేకపు ఉద్దేశములకు మాఖ్యముగా పరిపాలనావిధానపట్టాబందు 2808 అట్టంకు పెక్కును 2447 నకు విభజించబడినట్లు ఆర్డెనిసు అట్ట ప్రకారము ఫిలిప్పైను న కోసంగబడినట్టియోజోన్సులలో వచ్చినశాటినుండియు నవధ విండుచున్నట్టి ఫిలిప్పైను స్వతంత్రమును పోగొట్టుచున్నది.

“యెనైటెను స్టేట్సు ప్రజలను, ప్రభుత్వమువారును ఫిలిప్పైను ప్రజల స్వతంత్ర్యమును సమర్థించుచు వీలగునంత స్వతంత్రమును నవధింపరమ్మని పూచీగా చేసి ప్రమాదములకు బదులముగా స్థానిక ప్రభుత్వకాళులయొ నెరిక కాళులన్నిటి యొక్కయు కార్య నిర్వాహ క విషయములందు మీరిట్టి విధానమున ప్రవర్తించుటచే, మీతో సమముగ బాధ్యతను వహించి యిట్టివిధానమునకు నహంకారముల ముడియెపటకు విచారింపబడుచున్నాము. కనుక మేముందరముగలసి స్థాయి సభ్యు సభ్యులుగను, వివిధకాళా కార్యదర్శులుగను రాజీనామానిచ్చుటకు నిశ్చయించి, యందుములమును దాఖలుజేసికొనుచున్నాము.”

గవర్నరు-జనరలు వైద్యుగారు వెంటనే రాజీనామాలను గ్రహిరి.

అధ్యక్షులు క్వేజునుగారు, యాదిగువవిధమున ముయొ: టి ప్రాసియిచ్చిరి:—

“ప్రాయాసంఘ సభ్యు లిచ్చి: రాజీనామాయందు యెనైటెను స్టేట్సు ప్రభుత్వాధికారమును గాని ఫిలిప్పైను దీవులయందున్న వారి ప్రతినిధియొక్క సవాధికారమునుగాని తింస్కరింపబడలేదు. ప్రాసిడెంటు వార్రింజిగారు ప్రత్యేకకృత్యముగా జేయు పరిపాలనకు గాని జెనరలు వైద్యుగారు ప్రత్యేకకృత్యముగా జేయ పరిపాలనకుగాని తిరుగుబాటు గాదు. వాడుకలో నన్ను ఉట్టుములకు విరద్ధముగా ఫిలిప్పైను ప్రజల అవధిమించు సర్వసామ్యములను గవర్నరు జనరలుగాని తినుకొనుటయందు దామ్యుతిని తెలియజేయుచున్నది. ఇదివరకు యెనైటెను స్టేట్సువారు మాకోసంగిన వాక్కులను ప్రకాశప్రభుత్వకీధాంతమును కాపాడుకొనుటకై మే మిట్టికాంతియంత మైన కార్యము నొనరించితిమి.”

రాజీనామాలు పూర్వము మిడు:లందఱును తుపానులవల్ల కాధిపత్య ఫలములొ, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారు పురపాలనసంఘములవారు, తమవై విధించిన పన్నును సకాలమున జెల్లించునందుకు చేసిని అధిక జరిమానాలను తీసివేయు డని కోరిరి. కాని ఆకాళు కార్యదర్శిగారు సిఫార్సు చేసినను గవర్నరు జనరలుగారు జరిమానాలను తీసివేయలేదు. అధ్యక్షులు క్వేజునుగారును స్పీరు రోగముగరచు జరిమానాను తీసివేయబడిన యధికారినును తెలియబరదిరి. క్వేజునుగా రోజు లేఖను వాసిరి. ఇట్లుదెలిపిరి. “భూమిసన్ను రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు, పురపాలన సంఘములకు చదును. అట్టియెడవారే వచ్చులవైజియానాను తీసివేయమని కోరుచున్నపుడు, కార్యదర్శిగారు ఆమోదించుచున్నపుడు, ప్రభుత్వమువారు తప్పుక తీసివేయవలెను. రాష్ట్రీయ, పురపాలన ప్రభుత్వములకు స్థానిక స్వాతంత్ర్యము నొసంగి వై విచారణాధికారినునే యానుసరింపబడుచును ప్రభుత్వవిధానము ననుసరించియు, ప్రకాశప్రభుత్వకీధాంతముల కనుగుణముగా, ఇచ్చునెయ ప్రభుత్వమువారి యధికారముండవలెను. స్థానికాధికారుల మునివి విచారించి, మీరు జరిపాలనకు సలహాను గ్రహింపబడిన ఇ ట్టిజరు కార్యదర్శిగారి సిఫార్సునుగూడ సరకుజేయబడుటకును నిందుకు సంబంధించిన యధికారుల సామ్యములను కన్పిపుచ్చుచున్నా రని విశదముచున్నది.

“వివిధ ఉద్దేశ్యములయొక్కయు, వివిధకాళా కార్యదర్శులయొక్కయు సభిప్రాయములను మీరు తక్కువెట్టుకొనరని ప్రజలకు బలంచుచున్నారు. మీరు వారిరాజభక్తియందు, సామర్థ్యమునందు వన్నుకనులేదని ప్రజలకు బలంచుచు నంత కాలము వాకు మీ కెట్టి సహాయమును జేయరు.

గవర్నరుగారికి వ్యతిరేకముగు తీర్మానమును అన్ని రాజకీయపక్షములవారు అంగీకరించిరి

మనీలా జూలై 28:—ఫిలిప్పైను స్వతంత్ర సంఘము ఆమెరికారాజ్యము వచ్చిందిమొన లేక్కుడు జనగని అధ్యక్షుల సమావేశమునందు లిజువార్తఉద్దేశగారిని గవర్నరు జనరలు పదవి నుండి తీసివేయవలె నని తీర్మానములు గావించెను.

వివిధకాళా కార్యదర్శులు రాజీనామా నిచ్చి స్థాయిసభకు సభ్యత్వమును వదలికొనిండుచు సమర్థించుచు సర్వసహాగీకారముగా వోక్తతీర్మానమును గావించిరి.

ఆమెరికను గవర్నరు జనరలుగా రొసర్వెన ప్రకాశప్రభుత్వ కీధాంతములకు, జోన్సులలో, విరద్ధకార్యములను, తిరాన కీనుకత్తులు ప్రతినిధులు ఖండించిరి.

గమ్యుతిపబడిన తీర్మానములు:—“ఫిలిప్పైను, కానన గభజుందు స్వతంత్రసంఘ (విమను అఫ్ యండినె డెస్సు) క కృత్యము నెవేటు సభామందిరమున జూలై 22 తేదీన గూడి యాదిగు తీర్మానములు గావించితిమి:—

ఫిలిప్పైను ఉద్దేశ్యముల స్వతంత్రమునకు భంగము కలిగించుచు గవర్నరుజనరలుగా రొసర్వెన కార్యములను విశదపరచి తమ యసమ్యుతిని తెలియబరచుచు స్థాయిసభసభ్యులూ సంగిన పక్షమును సమర్థించి ఖాయపరిచితిమి.

అట్టి విధానమునకు సహాయపడుట కిష్టములేక ఒసంగిన రాజీనామాలను గూడుసమర్థించుచున్నాము.

గవర్నరు గారొసరించు చర్యను మానుపించుటకు అనేకవిధములుగా ప్రయత్నించి ఫలమైనదిక సెట్టి విధానజేసినందుకల్ల నెక్కర వ్యాముగా నున్నది.

“శాశ్వతమందకు తరనిరసమును వెంపును నిచ్చి కరాజీనామాలను వెంటనే గ్రహింపబడాలెన అక్రమమును నింకక విధానమును మార్చుకొనట్లు విశదమగుచున్నది. అందుచే రామిదివర కనుభవించుచున్న రాజకీయవాక్కులను కాపాడుకొనటకై యెల్లరు గలసి ప్రయత్నము చేయు వావశ్యకత గలిగినది.

“ఇది ప్రశ్నలలోచనామోదింపబడిన బాటికవిషయము

“అందుచే, జోన్సులలో ఫిలిప్పైనుల కోసంగబడిన రాజకీయ వాక్కులను ప్రకా పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును ఈ గవర్నరు జనరలుగారి నింట్కకర్తవ్యమునుండి కాపాడుకొనుటకు నిశ్చయించితిమి.

“ప్రభుత్వము శాశ్వతముచేయుచున్న తేకస్వతంత్ర్యమును కాపాడుటకు, చేయబడిన సుక్రమప్రయత్నము లన్నిటిని, పక్షభేదములను వెనుకబెట్టి, తప్పనిసరిగా జేయుచుము.”

“ఫిలిప్పైను సమస్యకు సంకృప్తిరముగా సమాధానము జెప్పకలేనపు సర్వస్వాతంత్ర్యము నొసంగవలయునని యిప్పుడు జరుగుచున్న కార్యములు విశదపరచుచున్నది.”

ఉద్దేశగారు గవర్నరుజనరలు వదలమండి వెంటనే తొలగింపబడవలె నని స్వతంత్రసంఘమువారు మరొక తీర్మానమును గావించిరి.

ఉద్దేశగారిని తొలగించుటకు ఆమెరికాకుబోవు ముషరు.

మనీలా, ఆగష్టు 3:— ఉద్దేశగారి తగాదాచుచు ఫిలిప్పైను పక్షము వాదించుటకు వార్రింజి ప్రభుత్వగారి సలహాను నకు ఒక ప్రత్యేక పార్లమెంటు మిషను వాసింపబడుట బోవును.

అధ్యక్షులు మాన్యు క్వేజునుగారు, నెనియర సెట్టియో ఒసేనాగాన లేక యెరిర యాఖ్యు లేకలేనకు శాశ్వతత్వము వహించుక.

ఫిలిప్పైనులో కాంతి భంగములేదు.

మనీలా ఫిలిప్పైను ఉద్దేశ్యములందును కాంతిని శిఖానుటకై చాలప్రయత్నమును చేయుచున్నాడు.

నెవేటు అధ్యక్షులు క్వేజునుగారివిధానముగా తెలిపిరి:—

“ఇదివరకు కొన్ని ప్రమాదములు జరిగినను నిశ్చయము కాలతి గలిగియున్నది. ఒకర్థ ప్రయత్నము లేమియు జరుగలేదు. ప్రజలు నెమ్మదిగా నున్నారు. ఆమెరికను ప్రభుత్వమునం డెట్టి సంతోషములు గలగక, ప్రజలు రాజభక్తి గలిగియున్నాడు.

“జెలుగొనలేక కొన్ని ముఖ్య స్వతంత్రవాక్కులను సరించియే యావిషయమున్నది ప్రజలు తెలిసికొనిరి. అట్టి వాక్కులను తొలగించుటకు జరుగు ప్రయత్నములందు మాకు కల యసమ్యుతిని తెలిపితిమి.

“ప్రభుత్వాధ్యక్షుడేస్వతంత్ర్యమునందముమాత్రము వోక్తజే నమరి కాగ్ధానము చేసియుండెను. అవిధానము ననుసరించి యుదుననియే కోరుచున్నాము. మాద్యవముయొక్క రాజకీయస్థితి ఢిల్లీకుతుమని యెల్లరు కోరుచున్నాడు.”

అవసర దేశీయ మహాజనసభ

నాయకుల సమావేశము

హిందూమహమ్మదీయ మతనాయకుల వాదప్రతివాదములు

మాలానా మహమ్మదాలీగారి హృదయావేదనము

“నిన్న నెయ్యది మాకు ఉత్పదవకరముగానుండెనో నేడుగూడ నింక నది అటులేయుండెను. ఇప్పుడు దక్షిణప్రదేశ్ లో ప్రధానమగునట్టిది అనగా ముఖ్యతమమగునట్టిది హిందూమహమ్మదీయసమస్యయే. మరల నిరెండు మతములవారికిని ఎటులైనా కమత్వమును కలిగింపగలుగుము? కాననసభాప్రవేశసమస్య దీనికన్న ముఖ్యముగాదు. అది రెండవ తరగతిలోనిది. హిందూమహమ్మదీయమైతి మొదటి తరగతిలో నిది. రెండోదశ కష్టపడి సమకూర్చిన ఉత్తమలాభమును మనము వమ్ముచేసితిమి. రెండో దశక్రిత మేస్థిలితో మనము పని ప్రారంభించితిమో నిపు డాస్థిలిలోనికే మరల వచ్చితిమి. మరల నచట నే పని ప్రారంభింప వలసియున్నది మానసములు పరిశుద్ధములు కావలెను. కల్మషకౌటిల్యవిరహితములు కావలెను అట్టి చిత్తశుద్ధి కలుగనిచో కాగితములపై ఒడంబడిక సమాధాన తీర్మానములను వ్రాయుట నిష్ఫలము” అని మాలానా మహమ్మదాలీగారు నుడివిరి.

మతనాయకుల ప్రత్యేకసభలు

ఉలేమా ల సభ

11 వ తేదీన నాయకులసభ జరుగుటకు ముందు ఉలేమాల సభ ప్రత్యేకముగా మాలానా కమ్రేజులగారి స్వరూపన జరిగినది ఆ సభకు ఆవసర మహాసభాభ్యుత్థుడు మాలానా అబ్దుల్ కలాం అబదుగారు నూడ కల్గిరి.

హిందువుల సభ

లాలా శివసారాయణగారి బంగారాలో క్రద్ధానంద స్వామి యున్నగు హిందూమతనాయకుల ప్రత్యేకసభ జరిగినది. వాదప్రతివాదములు

నాయకుల సభ 11 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు ప్రారంభమైంది. అన్ని రాష్ట్రముల నాయకులును వచ్చిరి. తొలు దొంత ఉలేమాలవత్తుడు ఉలేమా సంఘ కార్యదర్శి మాలానా అబదుగారు క్రద్ధానందస్వామిపై నేర మాటో పించుచు ఉలేమా సంఘము కత్తుడు నువ్వనించిరి. అందులకు క్రద్ధానందస్వామి ప్రత్యుత్తర మొనరుచు మాడుగంటలసేపు ఉపసృశించెను. తాను కాంగ్రెసుకు వలంబుటకు కుద్దిసంఘము నేర్పరుచుటకుగల కారణముల స్వామి విరించెను. స్వామి ఉపవాద్య సంఘము ముగించుచు నుగించెను. 12 వ తేదీన నాయకుల సభలో స్వామియను పండిత మదనమోహన మాలవాగారు నువ్వనించెదరని హిందూనిలేఖ 11 వ తేదీన తంలివార్త నంపెను.

12 వ తేదీ సమావేశము

కాంగ్రెసునాయకులు 12 వ తేదీన ఢిల్లీలో మరల సమావేశమై 5 గంటలసేపు చర్చించిరి. హిందూమతనాయకులును ఉలేమాసంఘప్రతినిధులును ఉపసృశించిపిమ్మట ఒక ఉపసంఘము నేర్పరచవలెను తీర్మానము ఏగ్రీవముగా నామోదింపబడినది.

ఏమగుచు హిందువులును ఏమగుచు మహమ్మదీయులును ఉపసంఘముగా నేర్పడి ఆలోచించి కాంగ్రెసుమహాసభానికి నివేదించు పంపవలెను” అను తీర్మాన ముమోదింపబడినది.

ఉలేమాల వాదము

హిందూమహాసభలను కుద్దిసంఘములను ఏర్పరుచుటకు క్రద్ధానందస్వామిపై ఆక్షేపణమును లేదుగాని ఉలేమాల నేర్పరుచుటకుగల కుద్దిసంఘముపై క్రమముగ నది వివాదలకు మూల కనుబడినది సమాధానము మహమ్మదీయులకు కలిగినది. గాన నిసభలను పూర్తిగా విమోచనము లేనిచో తాత్కాలికముగ నిరసించవలెను. కానచో నాని సాంగ్రామికస్వభావము నైన దుర్బలము అదియు కానిచో హిందూసంఘములందు మహమ్మదీయులు మున్నగు నన్ని మతములవారునుగూడ కుద్దిసంఘముగా చుడుట కవకాశము కలిగించవలెను. లేనిచో మహమ్మదీయులు గూడ ప్రత్యేకసంఘముల నేర్పరచవలసి వచ్చును. మహమ్మదీయులసంఖ్య యీ క్షేత్రముందు స్వల్పముగాన జనసంఖ్యనుబట్టి వాదలను పరిష్కరింపజూచుట పొడిగాదు. కాంగ్రెసుమహాసభ

నానేర్పరచుకట్టిమధ్యస్థులనుకులన నే వివాదలనుపరిష్కరించు కొనవలెను ఈరీతిగా కుద్దిసంఘములు పనిచేయుచున్నచో మహమ్మదీయులభాగినితీ చాల కోరియుచునునది మహమ్మదీయులు మొనుచున్న గాన నొక్కసారిగా బహుజనులకు ఏక కాల మున హిందూమతదీక్ష నొసగుచున్నట్టి పద్ధతిని మననజేయవలెను. నెనుకటివలె కాంతము హిందూమతాభ్యుద్ధికి వాడు పనిచేయుట కాక్షేపణలేని ఉలేమాల ప్రతినిధులు తెలిసిరి.

హిందూమత నాయకులవాదము

ఇటీవల బరిగ కట్టాటలో హిందువులకు కాంగ్రెసు సంఘములకునెట్టి సమావేశము లభించలేదు. హిందువులకు చాల కష్టము కలిగినది అందులకు హిందువులకు కాపాడుటకే హిందూ మహాసభ యును కాపాడుటకునభ్యుత్థులు నేర్పరచబడినది. హిందువులకు కాపాడుట కెనలైన పూచీపడినచో హిందూసంఘములు సమాధానము నే విమోచనములగును గాని కాలింతకొరకు సమాధానపడవలె నని మనోద్ధాంతులకు భంగము కలుగనిచో సమాధానపడుటకు మా కట్టి ఆక్షేపణయును లేదు. ఎవకనైన కట్టాటలు జరిగిచో అచటి కేగి విచారణ చేసి స్వామీకముగ పరరాధాను మండించుటకు కాంగ్రెసు మహాసభ తొక్కిరించును నేర్పరచవలెనచో నందు లకు నే మంగీకరించెదము. మాలానా రాజపుత్రులను కను కనుమరములలో కలుపుకొనుటకు హిందువులను మహమ్మదీయులను గూడ ఉపసంఘములద్వారా ప్రయత్నించుచేయ గూడదు. అచి మ య ము మాలానా ల కే క వ లి నేయవలెను. హిందూ మతము నందున్న దురాచారములను దర్శించి తొలగించుటకు హిందూమహాసభ వారు చేయ ప్రయత్నించుట మహమ్మదీయుల దుష్టచెప్పగూడదు. ఇటు లైన మే మంగీకరించెదమని హిందూమతనాయకులు తెలిసిరి. అంతట 12 వ తేదీన సభ చాలించబడినది. 18 వ తేదీన స్వరాజ్య కమిషనరీ ప్రత్యేక సభ జరుగెను. బహిష్కరణకమిషనరీ సమాధానపడుటకుగూర్చి వా రాసభలో వాదాం చెదరెను.

శాసనసభాప్రవేశము

12 వ తేదీన డాక్టరు అన్నారీగారి బంగారాలో నాయకులసభ జరిగినది. కాననసభాప్రవేశమునుగూర్చి చర్చ జరిగినది. రెండుగంటలసేపు వాదప్రతివాదములు జరిగినను సమాధానమున కాధారము దొరకలేదు.

మాలానా మహమ్మదాలీగారు

దీరు మొదట చర్చప్రారంభించి. విశవక్యము ముఖ్య నిమాయకు. ఉలేమా ల ధ టా వా క ల న మ మ మ మ్మ దీయులు కాననసభలకు నెట్లుకు గొప్ప కురవించుటకు క్రతి బంధ మేర్పడుచున్నది. ఆ ప్రతిబంధమును నూడ నే నైక మత్యము నే కొరెదను. కాంగ్రెసు మహాసభ ఉన్నత గౌరవ స్థానమునందుండవలెనని నైకమత్యము ముఖ్యతమము. ఎట్టి తీర్మానములు జరిగిననుగూడ మూలకరము కాంగ్రెసుకు నదగి పోగూడదు. అటుల మీరు ప్రమాణములను చేయవలె నని మాలానా మన ముకాలీగారు నుడివిరి.

నా అంతరాత్మమే నామహానా అంతరాత్మకంటెను నూడ కాంగ్రెసు మహాసభయే నాకు గౌరవనీయును నేను తలంపనని పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు నుడివిరి.

కాననసభలకు స్వరాజ్యకమిషనరీ హిందూమహమ్మదీయ సమావేశమున వోజుల్లు ఎన్న కొనగిచో వా రేమిచేసెదరు? ఎన్న కొనగిచో వా రేమిచేసెదరు? స్వరాజ్యకమిషనరీ వారు దానుగారి కొన్ని ప్రశ్నలడిగి “బ్రిటిషువరకుల బహిష్కరణముగూడ మహిధా కములలో నొకటిగాన కెవ్వా అవమానమునకు ప్రతి కారముగా దాని నామోదింప జేయుటకు మేము ప్రయత్నించెదము. హిందూ మహమ్మదీయమైతిగూడ మహిధానములలో నొకటి కాలింత సౌన్దర్యస్వరూపులను కది ఆవసరము. అఖిల ఆసియా సమ్యేకన ముకు నూడ మేమ ప్రయత్నించ వలెదెమిగాని అవసరసభలో కానన సభా ప్రవేశ తీర్మానము మీరొయిన పక్షమునను మాసంఖ్య తక్కువగా నున్నందులకు మే మేమి చేయవలసి వదియు నిపుడు తెలపాలమని కేకంబు దానుగారు నాని మిక్కిలును నుడివిరి.

చిత్తుతీర్మానము

“కాననసభలకు నెట్లుకు అవకాశమునైనను కానన సభల ఎన్నికలకు నిలవ గోదవార ననుసరింపవలెనని నియమము ను నిర్ణయించుట కొకఉపసంఘము నేర్పరచవలెను. వారు నిర్ణయించిన నియమముల నల్లఁబునవివార విన్నకలకు నిలవ వచ్చును” అను చిత్తుతీర్మానమును స్వరాజ్యకమిషనరీలలో నొకరు మాలానామహమ్మదాలీగారి కం ద క్షే య గా వారు దానిని చది వి రి. పి మ్మ ట దా ని ని గూర్చి చర్చజరిగినది. చర్చముగియకముందే సభ విమోచనమైనది.

పండిత మాలవాగారు

12 వ తేదీ సాయంత్రము మరల నాయకులసభ జరిగినది. ఆసభలో హిందూ మహమ్మదీయ సమస్యను గూర్చి మరల చర్చించిరి పండితమదన మోహన మాలవాగారు లొక గంటసేపు ఉపసృశించిరి తెలిసిరి “హిందూమహాసభ లలో మహమ్మదీయులు గూడ సభ్యులుగా నుండ గోరినచో వారు గూడ సభ్యులుగా నుండుట కవకాశము కలిగింపబడును. హిందూ మహాసభలును కుద్దిసభలును మహమ్మదీయములపై ధ్వజ మెత్తుట కేర్పరచబడలేదు. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కొట్టాట లేవకునైన జరిగిచో నచటికేగి విచారణచేసి రిపొర్టుచేయుటకు స్థిరముగా ఒక ఉపసంఘమును కాంగ్రెసునా నేర్పరచవలెను. ఆ ఉపసంఘమును హిందూసభ్యు లెండురునచో మహమ్మదీయసభ్యులు గూడ నెడరే యుండవలెనని పండిత మాలవాగారు నుడివిరి.

మాలానా అబదుగారు

హిందూమహమ్మదీయ మైత్రిగూర్చి పండిత మాలవాగారుకు ఇరవ హిందూమహమ్మదీయనాయకులును చేసినమాదనల పన్నిటిని ఆలోచించి 14 వ తేదీనాగా నిర్ధారణగా సలహానిచ్చుట కొకఉపసంఘము నేర్పరచవలెను. ఆ ఉపసంఘము హిందువులకు గురును మహమ్మదీయులకు గురును సభ్యులుగా నుండవలెనని మాలానా అబదు కలాం అబదుగారు నుడించిరి. (ఆ.ప్రె.స్పెషల్).

గద్దెరంగయ్యనాయకుగారి తంలివార్త

నేను అవసర మహాసభకు రాజాల క హోయి నందులకు చింతిం చున్నాను. కాననసభలకు నెట్లవలె నను తీర్మానము నామోదించిగాని సుయోగము కలుగదని తోచుచున్నది గాన నా తీర్మానమే ఆమోదింపబడునట్లు ప్రయత్నించవలెను. కార్యసిద్ధి కలుగుగాక. మహాసభవారి తీర్మానమునకు బద్ధుడనయ్యెదను. అని చెప్పితిరి మండల ఆధ్యక్షుడ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి గద్దె రంగయ్యనాయకుగారు ఆ.భా. కా. కార్యదర్శి ఢిల్లీకి నిష్క్ర తంలివార్త నంపిరి.

తీవ్ర బహిష్కరణవాదుల ప్రత్యేకసభ

బహిష్కరణమును తొలగించురాని నిశ్చయించిరి 12 వ తేదీరాత్రి తీవ్రబహిష్కరణవాదులసభ ప్రత్యేకముగా జరిగినది. ఆసభకు కేకధర్త కొండా వేంకటకృష్ణకుమారులు, మాలానామహమ్మదాలీ, కల్లభాయకపేయ, బాబూ రాజేంద్రప్రసాదు, డాక్టరుకిచలూ గార్లుమున్నగువారు కొండెడవచ్చిరి. పండితమహారలాలు నెహ్రూ, మెర్వానీగార్లనుగూడ వాహ్య నిందించున వారుగూడవచ్చిరి. రెండుగంటలసేపు చర్చజరిగినది. సమాధానమున కమమాలముగా నెహ్రూ మెర్వానీగార్లు నుడిచి నను కాననసభల బహిష్కరణమును తొలగింప రాగనియి ఆసభలో నిశ్చయింపబడినది తెలిసిరి (ఆ.ప్రె.స్పెషల్).

లాల్ హరికృష్ణలాలుగారు

పంజాబు ప్రభుత్వమున

మంత్రివదికి రాజీనామా నిచ్చిరి

పంజాబులో స్వంతాధికారముగా నున్న లాల్ హరికృష్ణలాలుగారు మంత్రివదికి రాజీనామా నిచ్చిరి. ఆయనకు ప్రతిపక్షమున ప్రతినిధి.

హిందూమహమ్మదీయ కొట్లాటలు

అలహాబాదులో కొట్లాటలు

సమాధానప్రయత్నములు

అలహాబాదులో హిందువులకు మహమ్మదీయులకు విరోధములుగా నున్నందున మైత్రిని కలిగించుటకు అలహాబాదులో 11 వ తేదీన హిందూసభ జరిగినది. మైత్రినికొరకు ఛాత్రే నవాబు గారు సభలో నున్న సందర్భమున హిందూ మైత్రిని కలిగించుటకు కలంబిందీక్షణమునే దృఢపరచెను. అదేమున హిందువులు మహమ్మదీయులను విస్తారముగా తరలించెను. అది అసభలో హిందూ సమాధాన గారవ్యవహరించిరి. ఇట్టి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నను గూడ 12 వ తేదీన మల రెండుమతములవారికి కలెక్షన్ జరిగెను. హిందువుల ఊరేగింపును నిరోధించుటకు మహమ్మదీయులు నిశ్చయించిరి వదలుట బయలుదేరినారు. అందువలన చాల కల వరము కలిగినది. సాక్షులకలమును దురాజము అన్నియును మూలబడెను యజమానులు చీటివదలమునకై యింద్రుల చేత వలెనని తీర్పుపడిరి. హిందువులకు మహమ్మదీయులకు గూడ భీతి కలిగినదిగాని అల్లులు లేమియును జరుగలేదు. (ఆ. ప్రె)

బెంగళూరులో 144 వ శక్తను

జనాబు రజావీగారు తిరస్కరించిరి

ఈ నెల 10 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు లెగు గూరు కలెక్షన్ మెంటులో నున్న కర్తవ్య గుమస్తాసంఘము వారు మామూలు ప్రకారము అమావాస్య భజనజరిపిరి. ఈ సంఘము వారికి ధర్మరాత్రిపాతకాలను వీక్షించిరి. స్వతః, బుద్ధి పానిషేథము, అస్పృశ్యత నివారణము మున్నగువానికొరకు వీరు నిశ్చయించుకొన్నారు. మొదట రాధునగారు ధర్మగీతను గూర్చి ప్రవచనము నుపదేశించిరి. పిమ్మట జనాబు రజావీగారు ఉడుడుభాషలో హిందూమహమ్మదీయ మైత్రినిగూర్చి ఉపన్యసించుటకు లేచిరి. మొదట బోలీసులనున్నట్లు చేరకురావు గారు లోనికి వచ్చి 144 క్రింద నొక నోటీసును రజావీ గారికిచ్చిరి. రజావీగారు దానిని చూచి యుపన్యాసమును మానక సాగించిరి. సంఘకార్యదర్శి సహజేర మొదలగువారు గాఢగూడ 144 క్రింద నోటీసు కంపబడెను ఆ ప్రత్యక్షము ఒక నెలవరకు అమలులోనుండునని అందు వివరంబుడెనని ఒక విలేఖరు మాకు ప్రాసెను.

నాభాసంస్థానము

పెనుక శిక్షించబడినవారి నిర్దర్శనపును విడుదల చేసిరి

నాభాసంస్థానములో మిక్కిలి గొప్ప భూస్వామి యగు పెనుక శివదేవ సింగుగారును సర్దారు నిధసింగుగారును 1917 లో జరిగినసింగున హత్యచేసిరి వారిపై కేసుచేసి 1919 లో నాభా న్యాయస్థానములో విచారణచేసి వారికిదోషిని యాశ్చర్య ద్వీపాంతరవాసము చేసిరి. మూడుగారు విచారణచేయగా వారిద్దరును నిర్దోషులనియే అయిపోయి నమ్మకము కలిగినదిగాని ఆ కేసులో రికార్డులను పూర్తిగా పరిశీలించుట ఉత్తరప్రదేశ్ న్యాయవదిని ఎంచి ఆ రికార్డులను బాగుగా పరిశీలించుట ఉత్తర విచ్చిరి. వారిని బాగుగా పరిశీలించగా వారిద్దరును కేసులను నిర్దోషులని గుప్తముగా తేలినదిగాన వారిని యీ నెల 8 వ తేదీన విడుదలచేసిరి. (ఆ. ప్రె)

అకౌంటి లెక్కచుండుట

కలెక్షన్, నెప్టెబరు 12:—ఈనెలమునందలి మిట్టు భూమి కలెక్షన్ అను జవాబు కంపెనీవారికి ఒకాకాడందలి తమ ప్రధానకార్యాలయమునందలి ఈ క్రిందివార్తలేనవి:— అధికారి అభిగృహించుచున్నది. అధిక ఆశక్తికల నన్నిటిని ప్రభుత్వవ్యయవారు నిర్వహించుటకును ప్రకటించిరి. కాంతి ప్రయత్న కర్తవ్యమందెను.

వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము

శాసనసభా ప్రవేశ వాడులకును

బహిష్కరణవాదులకును గల భేదములు

కందీర మాటావ్యాగారు స్వరాజ్యపక్షమువారికి

అనుకూలముగ ఇచ్చిన నిర్ణయము

శాసన సభా ప్రవేశ విషయమై వంగరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునందలి స్వరాజ్య పక్షమువారికి బహిష్కరణవాదు లకు వీక్షించిన వివాదమునకు సంబంధించిన వివరములు క్రింద యుగ లేఖన కాంగ్రెసుసంఘపు కార్యదర్శి లేఖ ఈ నెల 8 వ తేదీ ఆంధ్ర ప్రదేశ్ముందు ప్రకటించబడెను. ఈ వివాదమును కలె క్షించి తీర్పు చెప్పుటకు కాంగ్రెసు కార్యకర్తలమువారు పండి త మాటావ్యాగారిని నియమించిరి.

పండితమాటావ్యాగారు ఈరకా దావృద్ధి చెందినవిషయమును వివరించి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘపు సాధారణ సమావేశము నందు జూలాయి రాజీతిర్మానము ఆమోదించుటకుచేతను రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యనిర్వాహకసంఘమునందు రాజీతిర్మానము ఖండింపబడుటచేతను కార్యకర్తలమువారు తమ వదపులకు రాజీనామ ఇచ్చుట ఆనవలమైదనియు, మరల వారి లో కొందరు తమ వదపును వదలుకొనకుండుటచే స్వరాజ్య పక్షమువారు ప్రత్యేకసంఘపథ్య రచనలయొనని కొంతల భర్త వనియు, స్వరాజ్యపక్షమువారు కొంతలు కల సభను ఆలస్య ముగ కార్యదర్శి రచనలకు నోటీసు ఇచ్చుట తప్పనియే కార్య దర్శి నిబంధనలకు గావించిన అర్థముకప్పనియు పండితమాటావ్యా గారు అభిప్రాయపడిరి.

కార్యదర్శి విన్నపము ప పుడిన 15 దినములలోగ సభ జరుపకుండుటచే స్వరాజ్య పక్షమువారు ఆగష్టు 11-వ తేదీన ప్రత్యేకముగ జరిపినసభ సమయమున కందీరమాటావ్యాగారు నిర్ణ యించిరి. అధికారకర్తలను అధికారమునండి తొలగించుట వివరికమైనను వివరికపరిస్థితులు దయించుటచే సామాన్య సభ్యు లట్లు చేయుట భర్త వనియున్నది. కాంగ్రెసు సంఘపుకార్య దర్శిమువారు కాంగ్రెసుసభ్యుల అభిప్రాయములకు తృప్తికలముగ ప్రకటించుచుండిరి.

రెండుపక్షములవారును రాజీనామ పి. సి. ఘోష, భూపతి కజాంబార్లు సంత కమలమైమరల సాధారణపథ్య సత్తి ఈ వివరమును పరిష్కరించుట యొక్క మని కందీర మాటావ్యాగారు సలహాయించిరి. ఈ సలహాను రెండుప క్షములవారు అంగీకరించినను పెనుక కాంగ్రెసులోగ శాసన త్యేక సభను రచనలకు అసాధ్య మునుటచే ఈ రెండుపక్షముల వారే ఎన్నుకొనబడిన కాంగ్రెసు క్రాంతిఫలలో ఎంద కాంగ్రె సు మహాసభ కలెక్షన్: నెనుక రిం చి ఎ స్పాకెస్ బ డి ర్: ర్ణయించుట ఆనవలమైనది. ఆగష్టు 11 వ తేదీన స్వరాజ్య పక్షమువారిచే ఆమోదించబడిన కార్యనిర్వాహక కర్తవ్యవారి నిర్ణయమువలన నమనంది ఎన్నుకొనబడినవారే కాంగ్రెసు క్రాంతి నిధులని నిర్ణయించుచున్నాము. (ఈనిర్ణయమువల్ల రెండుపక్షముల వారిచే నెన్నుకొనబడిన 986 మంది ప్రతిఘటనకాంగ్రెసు మహా సభయందు ప్రతినిధులుగ నొట్టుఇచ్చుటకు వీలులేదు. ఈ సందర్భ మున రెండుపక్షములవారిని రాజీనామమై ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి తెలియుచున్నది.)

మూతన హోరావంతెన నిర్మాణము

కలెక్షన్ కాల్పారేషన్ సంగీ

క రిం ప కుం డు ట

కలెక్షన్, నెప్టె 12:—కలెక్షన్ కాల్పారేషన్ వారికిన మును సమావేశమై, మూతన హోరావంతెన నిర్మాణమునవలన, అందువలన లేటువేయదు భరింపబడిన అనవల వ్యయమును విచారించుటకు నియమించబడిన యజమానసంఘమునవేదికను చర్చించిరి. కాంటిలీనరు మంత్రి:ను నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వమువారు దృ ఢ సంకల్పమైయున్నారాయన విషయమును ప్రభుత్వమువారి కడిగి చెరిపికోనవలెననియు, ఇందుల కలపరమకు భవమును సమ మార్పు చేర్చుటకు వీలైనను విషయమును గమనింపవలెననియు, ఈ విషయమున తిరిగి ఆన్ని సంస్థల వారిని సంబంధించు తుకు చర్చ వాచియించవలెననియు, కాంటిలీనరు మంత్రి:కు 688 లక్షలు గ వలసియిండుననియు నింత మొత్తమును ప్రభుల భరింప వలసినయే ఇంతకంటె తక్కువ వ్యయకరమును ఉధానము వాలోదించవలె ననియు, అధిక నిధు లనుకూలముగ మూతనకట్ ప్రస్తుత మంత్రి:నే మరమ్మడు లొంగి యున్నయోగింప వలె ననియు నీసంఘ నివేదికయందు చెబుచుడెను. కాల్పారేషన్ మూ తన నివేదిక సంగీకరించిరి.

జపాను మహా ప్రళయము

వైస్రాయిగారు సిమ్లాలో సమావేశము జరుపుట

ఉపసంఘ మేర్పడుట

1 మ్రా, నెప్టెబరు 12:—జపానులోని ప్రళయభాధలకు సాయమునుండుటకై వైస్రాయిగారు విచ్చిన ప్రకటనమును విచారించి అమలుజర పుకై సిమ్లాలోని వైస్రాయిముందిరమున విరాపీ ములుకు భారతీయులను నకు అధికారాధికారము ఖులు, సింగ్ మిలిటరీ ఉద్యోగులను సమావేశమై. వైస్రాయి యిందంతయు, మంబాట్ గవర్నర్ దంపతులు, వైస్రాయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక కర్తవ్యులు, ఇండియా ప్రభుత్వ, పంజాబ్ ప్రభుత్వకార్యదర్శులు, వైస్కెంట్ డ్యూక్లు, ఇండియా ప్రభుత్వ, పంజాబ్ కృషి ప్రేక్షకుల ఉద్యోగులను అసభివారు లలో రాజాగర్ మార్ నాసింగ్ రాజా సర్ దారో జిత్ సింగ్ మంజో చరంజిత్ సింగ్, ఈ. జే. కే. రాయ బహదర్ జయ లాల్, ఖాన్ సాదర్ మిర్ మహమ్మద్ ఖాన్, లాలా మో నాకలల్, యూ. యె. సాన్, సర్దార్ జోగ్ సింగ్, సర్ జాన్సింగ్ అలీఖాన్ గార్లు సభకు విచ్చేసిరి.

వైస్రాయిగారు, జపానుకు సంబంధించిన విషయమును మున్ముఖమునందు సాయము చేయదగుననియు ఇంతదేశము ను సాయము చేయుచుండ భరతీయ తోడిజాతీయములందఱుదేశ మును గతసంగమమున బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు తోడ్పడిన దేశమునకు జపానుదేశమునకు సాయము చేయుటకు వెనుకొను జపనీయు జపానుదురభి సరిమాణమును గమనించి ప్రజలలో జపానునెడ సాదరభావము పుట్టించుటకు యత్నించవలెననియు ప్రభుత్వమున ప్రకటనమును చేతమును బాగా ప్రయత్నము చేయవలె ననిరి. ఈ సందర్భమున ప్రకటనము నతి త్వరగా ప్రచురించిన పత్రికలకు యెముఖ్యముగా లక్ష రూప్య ములకు వైస్రాయిగారు నమూనాచేసిన వైస్రాయి ఇండియా ప్రతీకకు బొంబాయి వర్షుడుగారి యధ్యక్షత్వమున 500 పురుషాత్మము దాన కామీర దాన మొదలగువారి సాయముతో గుమారు 180 వేల రూపలను నమూనాచేసిన బొంబాయిసంఘమువారి పంజాబ్ గత ర్షుడుగారిని ప్రత్యేకముగ ప్రకటించి ఇతర రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ ములలో నీ విషయమున సాయముచేయ యత్నించుచున్న వనియు ఎల్లరును సాయము చేయవలెననియు వైస్రాయిగారు తెలిపిరి.

500 మహమ్మద్ మసీదుల తీర్మానము వామోదించుచు మార్యోగము ప్రదేశము చేరుబడిన జపాను దేశమునకు సంభ వించిన విషయ అశుకపూర్వమునయు భూగర్భమున దాగి యున్న క్రవంద కేటలన్నియు నొక్కమారు విచ్చుల్చింది, భీకరాకారము దాల్చి, ప్రాచీనాధునాతన నాగరకతాఫలముల నన్నిటి నొక్క టుడుతుతోనూడ్చి వాళమునే నెననియు, అనేక టులుంబయలును ఆకాధ బాలలతోనును సంపాదించివెట్టు వారు మృత్యునందుటచే నేడు కడరాని యక్కటుల కడుచున్నారనియు, లక్షలకొండ జనలను మింగిన యీ మహాప్రళయము భగవంతుని చర్యల దురగగామమునియు ఆస్తికు లెల్లరును కరమైన గున్నావ్వాన మతో మంగలెననియు మానకోటికి బోధించుచున్నదనియు పలికిరి.

500 ప్రభుత్వ వైట్ గారు తీర్మానమును బలపరచుచు, ఇట్టిపూర్వప్రళయ మిదివర కెప్పుడును కలగించి యుండలేదనియు తమయజమాన్యముక్రిందనున్న రెడ్ క్రాస్, నెట్ గాక అల్యు రెన్నుసంఘములు అన్ని విధములకుసాయము చేసినిచ్చియించెనని యు, సంఘమునకు చెందిన వైద్యురాలు జపానులో సాయముచేయ నేగవనియు, సంఘముల ద్రవ్యము మూతము సావ్యభాముని వైస్రాయి విషయమునకై యింత విషయములకై ఖర్చువెట్టు వీలులేదని చట్టమును విధించబడినయును పలికిరి. వైస్రాయి క్లాడ్ బాకర్ గారు గతసంగమమున సాయమునుండునని యా నకు సాయములే నందర్భములందు తక్కువ చేయదగు నని యు వైస్రాయిందర క్రిమములు తెలిపి చందాం మహమ్మదులొంద మయును పలికిరి. అంతట వైస్రాయిగారు తీర్మాన మేకగిసముగ సంగీకరింపబడెను.

500 ప్రభుత్వ వైట్ కేసులో 500 క్లాడ్ బాకర్ 500 బాల్ఫోర్ కర్ అలీఖాన్ జోగ్ సింగ్ కే. సి. రాయ ఈ. సి. బావల్ గార్లు సభ్యులుగను, డబ్బు జె. లిప్టర్ గారు కోశాధికారులుగను 500 బాల్ఫోర్ డి. హుట్ మొరెన్స్ గారు కార్యదర్శిగను సలయోగ యజమానసంఘము ఇతరులను మాన చేచ్చునని సభివారుమతో నేర్పరుపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

జాతీయమహారాజాగారు కేయియాన్యములకు, దివాన్ కాదీ బాద్షిగుారు మాయయాన్యములను జపానుసహాయాధి కోస గిరి. చందాలు ప్రోగుచేయుటకై 15 వ తేదీన పారసభ జరుగెను.

ప్రకటనము

రేవటిపనము వినాయక చతుర్థి వండుగ యగుటచే ఆంధ్రపత్రిక ఆనాడు వెలువడదు. సంపాదకుడు

ఆంధ్ర పత్రిక

1928వ సం. సెప్టెంబరు 13 వ తేది

గురువారము

ఫిలిప్పైను స్వాతంత్ర్యము

ఫిలిప్పైనుదీపుల ప్రజలకు కొంతకాలముక్రింద సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించుటకు, అమెరికా ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించిరి. అందుకు వారు తగియున్నారని గూడ, అమెరికను పాలకులు నిర్ణయించిరి. విల్సన్ గారు అధ్యక్షులుగ నున్న కాలములో, ఫిలిప్పైనుదీపుల ప్రజలపై పద్మాసము ప్రబలియున్నను, హార్డింగ్ గారి పరిపాలన మారంభమయిన పిమ్మట అమెరికనులు వెనుకడుగువేయజొచ్చిరి. వెనుకటి వాగ్దానములను గాలి కౌజమ్మిరి. ప్రజలు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున కనర్హులని దెలుపజొచ్చిరి. హిందూదేశ ప్రజల స్వేచ్ఛరిపాలనాధిపతిగూర్చి అధికారవర్గ మెట్టివిమర్శన గావించుచుండనో, అట్టివిమర్శనలే ఫిలిప్పైనుపాలకులను వెలిబుచ్చుచుండంగిరి. ఇందువలన ఫిలిప్పైను ప్రజలలో మిక్కిలముగ అసంతృప్తి జెరిగెను. క్రస్తుత సమయమునందు, ఫిలిప్పైను దీపులస్థితి కడువిషమముగ నున్నటల వార్త లరుదెంచుచున్నది. ఫిలిప్పైను ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయములను అమెరికను గవర్నరు జనరలు గు వుడ్డుగారు నిరాకరింప దొడంగిరి. కాననకథల తీర్మానములను వీరు చులకన తేయజొచ్చిరి. ఇట్టి గవర్నరు జనరలును దీసివేయవలయు నని, ఫిలిప్పైను ప్రముఖులు గోరుచున్నారు. స్టేటు కోర్టులనందలి ఫిలిప్పైను సభ్యులును, సీనేటు అధ్యక్షు లగు మాన్యుయల్ క్వీజా గారును, తమ తమ కడవులకు రాజీనామాలును పంపి, గవర్నరు జనరలుగారి చర్యలయెడ నసమ్మతి జూపి, తమ ఆర్మికారమును నిలుపుకొనిరి. వారు కంపెన రాజీనామా లేఖయందు, గవర్నరు జనరలుగారి చర్యలు నిరసింపబడినవి. స్థానికపరిపాలనపు వివరము లన్నిటిలో గవర్నరు జనరలు గు వుడ్డుగారు జోక్యము గలుగజేసికొనుచు ఫిలిప్పైను అధికారుల నిర్ణయములను పోద్దోలుచున్నారనియు, ఫిలిప్పైను స్వపరిపాలనము నీరీతిని అణగద్రొక్కుచున్నారనియు, ఆ లేఖయందు సూచింపబడెను. అమెరికా ప్రభుత్వమువారిచ్చిన వాగ్దానములను, వుడ్డుగారు నీట గలిపిరి. అందుచే, తమ కారమును నిలుపుకొనుటకు వేరొక మార్గము లేక, వీరు రాజీనామా నిచ్చిరి. ఈ రాజీనామాలు వుడ్డుగారు వెంటనే యంగీకరించిరి.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము మాట యందు, అమెరికా పరిపాలనమునకు లోబడిన స్వపరిపాలనమును సాగనిచ్చుటకు వైతము, వుడ్డుగారు రద్దొత్తింపెట్టుట జూడ, అధికారియు చేజిక్కిన పిమ్మట ఎట్టి స్వేచ్ఛాప్రియు లయినను దానిని నిరంకుశముగ నుపయోగించెదని తెల్లమగుచున్నది. స్వాతంత్ర్యప్రియులని పేరొందిన అమెరికనులే యీ రీతిని ప్రవర్తించుచుండ తదితరులు ప్రవర్తించుటలో

మితి ఏమి గలదు? ఆ కారణముచేతనే, స్వయం నిర్ణయ స్వాతంత్ర్యమును ప్రతిజాతికిని ప్రసాదించుట యవసరమని తేలుచున్నది. ఒకజాతిని మరియొకజాతి కరిపాలించుచుండువరకు, బుద్ధి పూర్వకముగ నా జాతియొక్క స్వాతంత్ర్యమును గుర్తించుట దుస్సరమగునని ప్రపంచానుభవము తేటపరుచుచున్నది. అధికారపు రుచి మరగినపిమ్మట, దానిని వదులుకొనుట దర్శనమగును. ప్రపంచ శాంతి నిలువవలెననినను, ప్రపంచ పునర్నిర్మాణము జరుగవలయుననినను, జాతీయ పరాధీనతను పోద్దోలుట యవసరము. అది జరుగనంతవరకు, పరస్పర వైషమ్యములు పెరుగుచుండును. కలహ బీజములు జెరిగి పెద్దపగుచుండును. విల్సన్ గారు, స్వయంనిర్ణయ సూత్రమును ప్రపంచపు ఎదుటబెట్టి మొట్టమొదట అట్టహాసము గావించెను. ప్రపంచ దుఃఖమింతటిలో సమసిజోపునని విశ్వాసము జనించునట్లు జేసెను. లాయడుబార్జిగారు వైతము స్వయంనిర్ణయ సూత్రమునకు తల యాడించిరి. కాని ఆచరణలోనికి వచ్చునప్పటికి, ఈ సూత్రము మూలద్రోయబడెను. వెనుకటి ఏర్పాటులే క్రొత్త పేరులతో తలయెత్తెను. తుట్టుతుడకు, యుద్ధమునకు పూర్వమునకన్న నెక్కుడు పండిగస్థితి ప్రబలుట తలపించెను. ఈ కారణము వలన అన్ని జాతులలో సశాంతి న్యాపించియున్నది. వుడ్డుగారి నిరంకుశత్వమువలన, వారిలో తోడ్పడుట ఫిలిప్పైను ప్రజలకు దుర్భరముగ నున్నదని, క్వీజా గారు దెలుపుట బట్టి, వారికిని సహాయ నిరాకరణమే శరణ్యమగుచున్నదని గ్రహింపవచ్చును. పరాధీనత క్రింద గుండెడి ప్రజల కింతకన్నను ప్రయోజనకరమగు సాధనము గనుపింపదు.

ఫిలిప్పైను స్వాతంత్ర్య సంఘమువారు గూడి వుడ్డుగారిని వెంటనే దొలగింపవలయు నని తీర్మానించిరి. స్టేటు కోర్టులసభ్యుల రాజీనామాలు తమ సమ్మతి జూపిరి. తక్షణము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రసాదించిన గాని ప్రస్తుత విషమస్థితి దొలగదని, వారు తమ విశ్వాసమును వెల్లడిజేసిరి. ఫిలిప్పైను ప్రజలు తమ యాందోళనమును శాంతముగ కొనసాగించుచున్నారు. వారు ఎట్టి దౌర్జన్యమునకు గడంగుటలేదు. ఫిలిప్పైను స్వాతంత్ర్య సమస్య వెంటనే కరిష్కారము గావలయు నని అన్ని పక్షములవారును నిశ్చితాభిప్రాయము జూపుచున్నారు. ఫిలిప్పైను ప్రజల దృఢనిశ్చయము త్వరలో సఫలము గాక మానదు. స్వాతంత్ర్య బీజములు ప్రజల హృదయసీమలలో నాలుకొనిన పిమ్మట, అవి ఫలించక మానవు. ప్రపంచమునందు స్వాతంత్ర్యమునకును నిరంకుశత్వమునకును తీవ్ర సంఘర్షణ మొరంభమయినది. స్వాతంత్ర్యము తుడకు విజయము గాంచుట నిశ్చయము. పరాధీనత చిరకాలము నిలువజాలదు. ఈ సత్యమును గుర్రెట్టి అధికారులు స్వాతంత్ర్య విజయమునకు తోడ్పడుట ముఖ్యము. వారు నిరోధము సలిపిన కొలదియు, ప్రజలు కొన్ని కష్టముల ననుభవించవలసియున్నను, స్వాతంత్ర్యము చేరువకు వచ్చునట్లుకు సందియము లేదు.

కడపమండలపు రద్దు

కడపమండలమును రద్దుజేయవలదని, మండల ప్రజ లుద్దోషించుచున్నారు. వారి మొర లెంతవరకు ఫలించునో దెలియదు. ప్రజలుమాత్ర మీ సూచన కేమాత్రము సుముఖులుగ లేరని, వారు ప పుచున్న విస్తృతములవలనను, రాయబారములవలనను, వారు జేసిన అసమ్మతి తీర్మానములవలనను స్పష్టమగుచున్నది.

మగుచునే యున్నది. ఇట్టిస్థితిలో ప్రజేచ్ఛ నిరాకరింపబడుచో, అశాంతి పెచ్చుపెరుగు ననుటకు సందియములేదు. ప్రొద్దుటూరు వాస్తవ్యులు తయారుజేసిన విజ్ఞాపన యొకటి మాకు పరిశీలనార్హమంపబడినది. అందు కడపమండలమును రద్దుజేయుటవలన గలిగెడి యిబ్బందులు పూర్వగుచ్చిగటుల వివరింపబడినవి. కడపమండలము నూరుసంవత్సరముల పైకాలమునుండియు నిలిచియున్నది. జిల్లాలో పెక్కు అడవులును కొండలును గలవు. నేరములసంఖ్య విస్తారముగ నుండుటచే, ప్రత్యేకమండల ముండుట యవసరమగుచున్నది. జిల్లాను రద్దు జేసిన యెడల, అనేక ప్రతిష్టావనలు మూలబడును. కడపమండలపు తాలూకా లనేకములు ఇతరమండలముల చివరబడి, కరిపాలన సౌకర్యములను కోల్పోవును. అభివృద్ధియం దింతవరకును వెనుకబడియున్న కడపమండలము, మండలమును రద్దుజేసిన పిమ్మట, ఇంకను వెనుకబడి పోవును. కడపమండలపు వైశాల్యమును, రాబడియు కొంచెముగావు. వైశాల్యము నందేమి, రాబడియందేమి, చిత్తూరుమండలమున కన్నను కడపమండలము అధికముగనున్నది. రాబడియందు అనంతపురమండలము నకన్నను కడప మండలము ముందంజవైచుచున్నది. మితవ్యయముకొరకు ఏ మండలము నయినను రద్దుజేయుట యవసరమగు నెడల చిన్నదగు చిత్తూరుమండలమును రద్దుజేయవచ్చును గాని, కడపమండలమును గాదని విజ్ఞాపనము దెలుపుచున్నది. కడపమండలమును రద్దుజేసి, ప్రొద్దుటూరు కర్నూలు మండలమునందలి కోయిలకుంట్ల డివిజనుకు జేర్చుట పాడిగాదని, ప్రొద్దుటూరు వాస్తవ్యులు దెలుపుచున్నారు. పశ్చిమాంధ్రదేశమునం దెల్ల బళ్లారికి పిమ్మట ప్రొద్దుటూరు గ్రామమే ముఖ్యమగు పట్టణమని వీరి యుద్దేశము. ఇక్కడ వర్తకము విస్తారముగ జరుగుచుండును. నీలిమందును కొనుటకు వర్తకులు ఉత్తర హిందూస్థానమునుండి వచ్చుచుండురు. ఇంపీరియల్ బ్యాంకున కిక్కడ నొక ఏజెన్సీ ఏర్పఱుపబడెను. ఇట్టి ప్రదేశము కోయిలకుంట్లకు చేర్చుటకు, ప్రొద్దుటూరు వాస్తవ్యులే మాత్ర మంగీకరించుటలేదు. కడపజిల్లాను రద్దుజేయక తప్పనియెడల, ప్రొద్దుటూరు జమ్మలమడుగు, పులివెందుల తాలూకాల నొక సబుడివిజను క్రింద జేర్చి దానిని అనంతపురముజిల్లాలో జేర్పవలయుననియు, బద్వేలు తాలూకాను కర్నూలుజిల్లాకును, మిగిలిన మండలమును చిత్తూరుకును చేర్పవలయుననియు, విజ్ఞాపనము గోరుచున్నది. ప్రస్తుత సందర్భములలో, కడపమండలమును కడలింకక ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించుట, అధికారుల ధర్మము. ప్రజల యభిమతియును అనవసరముగ భగ్నపరుచుచో, తీవ్రమగు నాందోళనము జరుగుట సహజము.

విద్యాధిని ఆదర్శములు: సర్ శంకరకనాయకుగారు సర్ శంకరకనాయకు గారు, ప్రెసిడెన్సీ కాలేజి విద్యార్థులయెక్కుట క్రమగించుచు, విద్యా విషయమై విలువ గల సంగతులను కొన్నిటిని వాక్రుచ్చిరి. జనసామాన్యమునకు మాతృభాషలోనే విద్యను నేర్పట యవసరమని, శంకరకనాయకు గారు నుడివీరి. అట్టివిద్యను విదేశీయులు గాక, భారతీయులే నిర్ణయింప సమర్థులని నాయకుగారు స్పష్టపరచిరి. శంకరకనాయకుగారు ఇంగ్లీషువిద్యగూర్చి యుత్సాహము జూపుట వింతగాదు. ఇంగ్లీషువిద్య మూలముననే దేశము విముక్తి గాంచునని నమ్మకీ తరము వారిలో, సర్ శంకరకనాయకుగారు చేర్చి

యందీ. అయినా, భారతీయులు తమ వీరులకు గౌరవించటం భక్తి మన వీరును దెలుపుచున్నారు. ఇంగ్లీషు విద్య విషయమై ఈ కాలపువారు శంకరక నాయకుగారివలె మక్కువజూపజాలరు. విజాతీయ విద్యవలన, భారతీయులు తమ స్వతంత్ర శక్తిని గోల్పోయినందు, దాస్యభావము వారిని వెన్నంటి ననియు, అందుచే జాతీయవిద్య సంతృప్తిలో వ్యాపింపజేసిన దేశమున కంతలేకడ స్కూల మనియు, వారు భావించుచున్నారు. దేశమునకు ఇంగ్లీషు సామాన్యభాష యగునని శంకరక నాయకుగారు తలచెదరు గాని, అది యసంభవమని రుజువయ్యెను. మాతృభాషయు, ఇంగ్లీషు భాష యు గాక, జన సామాన్యమునకు ప్రత్యేక హైందవభాష యొకటి సామాన్యభాషగ నుండవలయు నని, శంకరక నాయకుగారును అంగీకరించెదరు. ఇందును ఒట్టి ఇంగ్లీషు సామాన్యభాష యగు నను సమస్యను శంకరక నాయకుగారి కయినను పూర్తిగ లేదని విదిత మగును. కాంగ్రెసులో నైకమత్యము ప్రబలుటకు ఇంగ్లీషు విద్య కారణము గా లేదు. దేశభాషలో కాంగ్రెసు కార్యక్రమము నిలవరకును జరిపియున్నచో, దేశ మీ సరికి ఎక్కుడు యైకమత్యమును జూపియుండే ది. ప్రజలలో నదృష్ట ప్రబోధము గలిగి యుండే ది. ప్రజేచ్ఛ బలకడి యుండేది. ప్రజాసామాన్య విద్యకే గాక, ఉన్నత విద్య ను నేర్పుటకు గూడ మాతృభాష యుక్తమగు వచ్చునని, శంకరక నాయకుగారు గ్రహించుటమేలు. మాతృభాషలో నేర్పిన విద్య, విజాతీయమున జీర్ణ మగుట దర్శ ధము. అది ఎన్నడును ఎరువు దెచ్చుకొనిన యెం కారమువలె నలిచియుండును.

విప్లు నివారణ

ఒల్ల నగరమునంద, హిందూ మహమ్మ దీయ సంయోగసమస్యను, శాసనసభల సమస్యను పరిష్కరించుటకు నాయకులు తమ శక్తినంతయు వినియోగించుచున్నారు. హిందూ నాయకులును, మహమ్మదీయ నాయకులును ముఖాముఖి ఉభయ సంఘముల సఖ్యత గూర్చి చర్చించుకొనుటవలన, ఎక్కుడు లాభము గలిగినది. పెక్కుసందియములు తొలగిపోయినవి. వైషమ్యభావము లంతరించినవి. నాయకుల సమావేశమునందు జేయబడిన సూచ నల గూర్చి విచారించుటకు, ఉపసంఘ మొకటి ఏర్పాటు జేయబడినది. వీరి రిపోర్టు కాంగ్రెసులో విచారించబడినది. హిందూ స్వరక్షణసంఘము మహమ్మదీయులపై చాడి పెడలుట కుద్దేశింప బడలేదని, మాలవ్యాగారు తెలియజెప్పిరి మహ మ్మదీయుల యనుమానమును పోగొట్టుటకు, వారిని గూడ నిరక్షణసంఘములలో సభ్యులుగ జేర్చు కొనుటకు మాలవ్యాగారు రంగీకరించిరి. ఇట్టిసంఘము లికమీద జాతీయసంఘము లగును. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కలహము లంకరించునని దెలి సినపుడు, వానిని నివారించుటకు హిందూనాయకు లును మహమ్మదీయ నాయకులును వెడలవలయు నని యంగీకరింపబడెను. ఇంకను హిందూ మహ మ్మదీయ సఖ్యమును పెంచుమార్గము లన్వేషింప బడుచున్నవి. కాని, కాగితముపై నెన్నితీర్మానముల గావించినను, హృదయము మారనిది లాభ ముండ దని, మహమ్మదాలీగారు దెలిపిన సంగతి సత్యము. ఉభయసంఘములవారును సోదర భావము జూపిన గాని, యీ సమస్య నెలవేటకు. దీని పరిష్కార ముపై సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి యాధారపడి యున్నది. హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము గూర్చియు,

శాసనసభల ప్రశ్నగూర్చియు, అనుకూలనిర్ణయము జరుగు గాక యనియు, అసహాయోద్యమము సత్వ రాభివృద్ధి గాంచుట కీ నిర్ణయము తోడ్పడు గాక యనియు, మనస్ఫూర్తిగ గోరెదము. రేపటిదినము, దేశమున దంతటను వినాయకుని పూజ జరుగును. విప్లునివారకు డగు శ్రీ వినాయకుడు, విప్లుముల నన్నిటిని పోదోలి భారతీయుల సంకల్పమును సఫలము గావింప బ్రార్థించెదము.

పనిలేనివారి సంఖ్య

ఇంగ్లండులో పనిపాటులు లేనివారి సంఖ్య నానాటికి బెరుగుట గమనింపదగి యున్నది. సెప్టెం బరు మాసారంభమున వీరి సంఖ్య 1223,300 లుండెను. అంతకుపూర్వపు వారమునకన్న 5130 ఎక్కువగ నుండెను. ఇంగ్లండు పరిష్కరింపవలసిన సమస్యలలో నిది ప్రధాన మనుటకు సందియము లేదు. పాశ్చాత్యప్రపంచము, ప్యాక్టరీలతోను, కరి శ్రమలతోను, తులదూగుచున్నను, కార్మికసమస్య పరిష్కారము గాంచలేదు. ధనవంతు లొకను ఎక్కుడు ఐశ్వర్యమును గడించుచున్నను, కార్మికుని స్థితి చక్కబడకున్నది. యధమానుండి విముక్తు లయిన కలుషదు సైనికులకు, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారు కని జూపలేకున్నారు. వీరికి ఆకలిబాధ తీరు తెలులు? ఆకలిబాధ పెరిగిన కొలదియు, బాల్లి విక్రమ సిద్ధాంతములు వ్యాపించుట కెక్కు డవ కాళము గలదు. పనిలేనివారికి ద్రవ్యార్జనమార్గము జూపుట కనేకసూచనలు గావింపబడెను గాని, అవి ఆచరణలోనికి వచ్చుట లేదు. మరిల వ్యవసాయ మును బాగుజేసిన గాని యీ సమస్య పరిష్కారము గాదని లాయడు జార్జిగారు కేక లిడిరి గాని, వీరి యరువులను తక్కుబెట్టువారు లేరయిరి. హిందూ దేశము గూడ పాశ్చాత్యపారిశ్రామిక పద్ధతుల నవలంబించుటవలన, ప్రజల దారిద్ర్యము తీర దని గ్రహించవలెను. కొందరు పార్సీ, గుజరాతీ వర్త కులు ధనవంతు లయినజాలరు. యంత్రకరిశ్రమలు జనసామాన్యమున కెంతవరకు లాభకరముగ నున్న పని కనుగొనవలెను. యూరపు సందే వీని యుపయోగము లేకున్నపుడు, హిందూదేశమునం దిది ఎక్కుడు యుపయోగకరముగ నుండజాలవు. హిందూ దేశమునకు, గృహపరిశ్రమలే ముఖ్యములు. వ్యవసాయమును గృహకరిశ్రమలును హిందూదేశ సాభాగ్యమును పెంపొందింప గలవు. దేశ దుష్టమును బాపగలవు. ప్రజాసామాన్యపు దుర్భరస్థితిని తొలగింపగలవు. పాశ్చాత్యపరిశ్రమల ననుకరించుటవలన, హిందూదేశ మింకను బీదదేశ లోనికి వచ్చునుగాని, సత్వరాభివృద్ధి గాంచజాలదు.

బ్రాహ్మణకోడూరు గోక్షే జాతీయపాఠశాల

బ్రాహ్మణకోడూరు పట్టణము గాకున్నను, అసహాయోద్యమముపై గాఢాభిమానము జూపు చున్నది. ప్రభుత్వ సహాయమును పొందుచుండేది లోయరు సెండర్ల పాఠశాలను జాతీయపాఠశాలగ మార్చి యుండుటయే, ఇంకకు నిదర్శనము. అనేక మగు యిబ్బందుల మధ్య, పాలకవర్గమువారి పాఠ శాలను జయప్రదముగ నిర్వహించుచున్నారు. ఇంతవరకును, ఈ జాతీయపాఠశాలను యితరుల సహాయమును కోరకనే పాలకవర్గమువారు నిర్వహించుచున్నారు. రానురాను పాఠశాలకు వ్యయ మధిక మగుచున్నది. కాళ్ళత మగు భవంతిని నిర్మింపవలసిన యవసరము గలిగినది. సాహితీశాఖ లోపాలు పార్శిశ్రామికశాఖను నెలకొల్పుట యవ సర మయినది. ఇందుకు ధన మవసరము. జాతీయ విద్యాభిమానుల సహాయమున, పాఠశాల

నిర్మాహకు లిప్పుడు గోరుచున్నారు. నిర్మాణకార్య క్రమమునందు జాతీయవిద్య ముఖ్యముగాన, దానిని వ్యాపింపజేయవలసిన బాధ్యత ప్రజలపై నిలచి యున్నది. జాతీయవిద్యను పోషించే పాఠశాలలకు శక్తివంచనలేక తోడ్పడుట దేశ శాభిమానుల ముఖ్య కర్తవ్యము. బ్రాహ్మణకోడూరు జాతీయ పాఠశాలానిర్మాహకుల విన్నపము నాలించి, వారి కోర్కెను చెల్లింపి, పాఠశాల కాళ్ళతోపయోగ కరముగ నుండునటుల జేయుటకు, ఆంధ్రులు చూచుకొన గోరెదము.

ఇక్కడంటాక్కు

1922-23 సంవత్సరపు ఇక్కడంటాక్కు రిపోర్టు వెలువడినది. ఇంతకు వెనుకటివత్సరము 149 లక్షల డిమాండుగలదు. నివేదికవత్సరమున 113 లక్షలు మాత్రమే గలదు. సూపరుటాక్కు 64 లక్షలనుండి 29 లక్షలకు తగ్గిపోయెను. మద్రాసు నగరము నందు మాత్రము ఇక్కడంటాక్కుక్రింద 28 లక్షల తగ్గుదలయు, సూపరుటాక్కుక్రింద 14 లక్షల తగ్గుదలయు గన్పట్టెను. ఇందుకు, వాణిజ్యక్షీణత కారణమని సూచింపబడినది. దీనికి అసహాయోద్య మము గూడ తోడయ్యెనని కమిషనరుగారు దెలుపుచున్నారు. అసహాయోద్యమమువలన విదేశ వత్త్రముల డిమాండు తగ్గిపోయెననియు, ఈ తగ్గు దల గుంటూరుజిల్లాలో విశేషముగ గనుపించు చున్నదనియు, కమిషనరుగారు దెలుపుట, గమనింపదగియున్నది. విదేశవత్త్రముల దిగుమతి పూర్తిగ నాగిపోవునటుల జేయుట అసహాయ వాదల ధర్మమని వేరుగ జెప్పనక్కర లేదు.

స్థానిక వార్తలు

పోస్టు ప్రకటనము:— దక్షిణాఫ్రికాకు కొలం బోమిడుగా బోవు టిప్పా మద్రాసు జనరలుపోస్టాఫీసులో 15 వ తేదీ సాయంత్రము 6-25 గంటలకు కట్టివేయబడును.

జగన్నాథ భక్తజనసభ:— సెప్టెంబరు 14 వ తేదీ శుక్రవారమునాడు పద్మావతీనగరమున 'ఉపనిషత్సభ' ను వారిధికారము గావించెదరు.

మద్రాసు శాసనసభ ఎన్నికలు:— రా బోవు మద్రాసు శాసనసభ ఎన్నికల సంస్కరణ కృషిజిల్లా మహ మ్మదీయతర సభ్యత్వ స్థానాలకాల్పిటిగా నోదానికి పోటీ జేయుచుంటిని మోకేగంకాజా జమీందారుగారు ఎల్లూరునుండి తిరిగి నంటి.

పుమకోట నింసానవాసులు:— శాసనసభ సభ్యత్వము:— పుమకోట గుప్తా శాధీనులుగాని, అందరి వాసులు గాని మద్రాసు శాసనసభకు యెన్నోకవడుటకుగాని, నియ మించబడుటకుగాని, బ్రిటీషుదేశములో లేనింతమాత్రమున అర్హు డు గాకుండ నుండరిన ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

వీడ్కోలుపు విందు:— రేపు శుక్రవారమునాయః త్రము 4-30 గంటలకు శ్రీ వెన్నపురాయుళ్ళవ కళాశాలపక్ష మున కలాశాలాపాఠశాలయలకు దాక్షిణ్య వై. శ్రీమద్భారత గారు ఆమెకాశేము తెల్లసంభుమున వీడ్కోలుపువిందు జరుపబడును.

శ్రీసంగీతశాల - గోక్షేహాలులో గానసభ:— రేపు (14 వ తేదీ శుక్రవారము విశాఖపట్నం) సాయంత్రము 4 1/2 గంటలకు జిల్లాటవును ఆస్ట్రేలియనువీధి గోక్షేహాలులో మురళీగానము పాటకచేరి జరుగును. శ్రీ యతులు:— బల్లడం సంజీవరావుగారు - మురళి గోవిందసామిశ్వర్ గారు తిరుమనాపల్లి - ఫిడెలు ఆఘంబి పిళ్ళెగారు కుంభకోణం - మృదంగం పీతామహ్యుగారు జౌతవత్తరం. మోర్సింగు

విద్యార్థుల ఆదర్శములు

సర్ కంకర నాయుడుగారి ఉపన్యాసము

ఆంగ్ల విద్యా ప్రాముఖ్యము

విన్న సాక్షాత్తము సర్ సి. కంకర నాయుడుగారు రాజధాని కళాశాల నుండి విద్యార్థులు, వారి యాదర్శములు, అను విషయమును గూర్చి విద్యార్థులందరిలో నుపన్యాసించిరి. గా. జి. పి. ను కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు సభకు అధ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షులు ప్రభుత్వము ఉపన్యాసమును ప్రేక్షకులకు వెల్లదు ముద్రలతో (కనగించి) అంతట వారి నుపన్యాసించుటకు కొరత.

వీర పూజ

మార్చి 2 నుండి తెలంగాణ సర్ కంకర నాయుడుగారు లేచి కొలదికాల ముపన్యాసించుచు, ప్రోటోవలెనే విద్యార్థులకు నన్నుకాలములో, తమతోటివారును తామును యెట్టి భావముల కలిగియుండెడి వారో తెలిపిరి. విద్యార్థులకు సూచ్యము, జానానామకము విద్య కలిగియుండే భావము సాధనముగ నుండవలె ననియు, అవిద్య నేరభయము నొసంగవలయునో, యెట్టివిద్య నొసంగవలయునో విశేషములు గాక భారతీయులే నిర్ణయించు కొనవలె ననియు వారు భావించుచుండెడివారు. ఇంతియగాక భావములలో విద్యకలగవారు గూడ ఆంగ్ల శాస్త్రములందును కలగవలయును నుద్దేశముతోనైనవారు కావలయును. అందువలన వారు మెళుకలేనివిద్యను ననుమించిరి. ఎందుకని ఇంగ్లీషు విద్య కాకలెను గనుక ఇంగ్లీషువిద్య యెందులకు? అది స్వతంత్ర భావము గావునను, అందు పరమతములకు ఆచేతము గలిగించు స్వతంత్ర్య సంరంభములు ప్రాసేయించుటచేతను ఇతర విషయము మెళుకలేనవలెనని నుండెను. ఆయన పెద్ద పెద్ద పోరాటములు జరిగిన పితృకాలములో వచ్చెను. ఆ కాలములో గొప్పగొప్ప పితృలుండెరి. ఆ కాలములో రాజకీయ, సంఘస్యతంత్ర్యము గలెను. ఇంగ్లీషువారి యందుకులే భారతదేశమునందును ముగ్ధుల పితృకాలములు గలవు నెవరీగలదు. అట్టిమహాపితృలు చారిత్రములు భారతీయుల కా కేవలము కలిగించవచ్చును. ఏకే ఒక వ్యయము గలదు. పాశ్చాత్యదేశములలో పితృలు కథలు ప్రభుత్వమునందు యేవల లండనునకు ఆచేతము గలగలేదు. అందు భారతదేశములోని రాజకీయ, సాంఘిక పరిణామములను భారతీయులందఱును, యేవల పితృలెవలను పూజించుట సాధ్యము గావచ్చును. హిందువులు కెవాడెప్పుడు గర్వపడెనంత మహమ్మదీయులు గర్వపడెక పోవచ్చును. మహమ్మదీయులు మహమ్మదు గలనీ చారిత్రమును భావించినట్లు హిందువులు భావించక పోవచ్చును. ఈవ్యయము పోవుగాక యని యాయన కొరెను. ఆంగ్ల యు తిత్తును బ్రాహ్మచారిత్వమును చదివినపుడు స్కూలుందును తెట్టిక మమును గలిగియుండరు. భారతదేశములో గూడ వివిధభావములవారు యేవలపితృలెవలను భేషముతో భావించుకాలము వచ్చుగాక యని యుపన్యాసములతోరి. కాని ఆకాల మెప్పుటికొగిన రాదు. అయ్యది యిప్పుడు రోజువారీ జరుగుచున్న సంగతులవలన ఆవస్థయు గావచ్చును.

ఆంగ్ల ప్రభుత్వ చారిత్రము

ఆంగ్లవిద్య నేర్పొకనటము యొక్క కారణము. ఆంధ్రులవలన ఆంగ్లప్రభుత్వ చారిత్రము తెలియనని అయినచెట్టెను. అది చదివినపుడు నిరంతరభావమును కలిగించుటకు జరిగిన పోరాటములు తెలియను. ఈపోరాటము తెన్నయో కలెట్టములు జరిగెను. ఈకథలనుజదివిన ఆచేతము గలిగియుగాక వారిరాజకీయ పద్ధతులనుగూడ తెలియజేయవచ్చును. అందులకు ను ఈకథలను వారిదేశభావములో ప్రాముఖ్యము యవసరము. మహాభారతంపరల వెల్లకథ తెన్నయొగలవు. కాని వానిని గలెట్టకు మార్గములు గూడ తెలిసికొనవలయును.

ఇంగ్లీషు, సర్వసామాన్యభావ

భారతీయులు ఇంగ్లీషు చదువుటకు ముందుగా కారణము గలదు. అందఱును సామాన్యమగుభావ యుండవలెను. నిత్య తెన్నయిత్తిములలో నది యవసరము. వ్యాపారములందు, రాజకీయ చింతముందు, పాశ్చాత్యదేశములలో నుత్తర శాస్త్రముల నుపేక్షించి తెలిసికొనుటకు యా భావ యవసరము. ఈదేశములో నుండి విద్యవిద్యార్థులందును నేర్పొకనటము యుది యవసరము. మార్చి భావ, ఇంగ్లీషు గావడ, భారతదేశములకును సామాన్యమును

హైకోర్టు వార్తలు

[గ. న్యాయ. రామేశం, న్యాయమూర్తిగారు]

గులాంధ్ర ప్రదేశ్ ముని 17 మందియు కలసి అల్లరిచేసి పోలీసులపై యుండిన స్వామిసాధులపై యును అసహాయక నిర్బంధమును పీ. నులి. తుండు తప్పించి రను నేరమునై తూర్పు తంజావూరు దివియు నెవచ్చునట్టి నాగపట్టు మునందు విచారణ చేసి అందరిని విడుదలచేసియుండెను. వీరిపై ప్రభుత్వమువారు ఆ ప్టియచేతగా విచారణకు హైకోర్టును వచ్చియుండెను ఈకేసు విచారణను ఇదివరకే ప్రకటించబడి యుండెను.

ఈ కేసునకు తీర్పు ఈదివలెచెప్పబడెను. పోలీసువారి తద్దమండి స్వామిసాధులపై జరిగిన పీ. నులి. తుండు తప్పించి రను నేరమునై తూర్పు తంజావూరు దివియు నెవచ్చునట్టి నాగపట్టు మునందు విచారణ చేసి అందరిని విడుదలచేసియుండెను. పోలీసువారు 1,2,17 క విడిచియు అనగా గులాంధ్ర ప్రదేశ్, తెలంగాణ ప్రాంతము, సంబంధంజెట్టియు వి. పి. సి 147, 225, 332, 338 క స్వేచ్ఛల క్రింద నేరములకు రజాబయ్యకు. పితృమర్మదేశిని ఒక్కొక్కరికి ఒక్కొక్క సంవత్సరము కఠినశిక్ష విధించబడెను. ఇతరులను తప్పించిన విషయమై న్యాయమూర్తిగారు క్రింది కోర్టు తీర్పు భావముచేసిరి.

డాక్టరు సి. నరేంద్రుడు:—నీటినిపిలు కొర్రులో నీపాకు దీవిజను ఎన్నికల సంవత్సరమున డాక్టరు సి. నరేంద్రుడు మొదలయ్యుకొనినై తేబడినవానా నేను మరల విచారణకు వచ్చెను. ఇంతకువాదములు చదివినది. తీర్పు యందు చెప్పబడునది ముఖ్యంజెట్టి తగు పోల్ అప్పాస్వామి గారు చెప్పిరి.

మూర్త్యగమనము.

లండను నెట్టెంబరు 11:—నిన్నటిదివలె సంపూర్ణమూర్త్య ప్రవాహమునకు సంబంధించిన భారతీయులను అవ్వలవచ్చుట తీయబడినది

మూర్త్యులందు 16 వల ఆకునుల ఎత్తునండి మూర్త్యుని భారతీయులను ఎత్తునెను. ఇంగ్లాండునుండి వచ్చిగలను గాను బర్మనుగారు భారతీయులనుల తీయుటకు తీక్షణకాలి పొర్చియును తెల్లీ. వచ్చిగలనుగారు తీక్షణభారతీయులను సంపూర్ణము లైవదియును కుభముగ నున్నవని తెలియచున్నది. భావముకటియందుల యవసరము. ఎందుకు కాకపోయినను, జానానామకమునకు ఇంగ్లీషు నేర్పుట కష్టముగాను అది యవసరము.

ఆంగ్ల విద్యాప్రాముఖ్యము

ఉపన్యాసములకు నీదేశములో చాలసంవత్సరములక్రింద నున్న రాజకీయజరికలు తెల్పి, రాజకీయములగాని మరయేవయముగాని సంబంధించినంతవరకు కాంగ్రెసునందు భేదాభిప్రాయములు లేవనియు, యందుకు కారణము ఆంగ్లవిద్యయే యని యు అయినచెట్టెను. అప్పటినుండియు కచ్చినభేదముల గూర్చి చెప్పుచు అది వేర్వేరుమతములకు గలెనని కలెట్టెను. ఇప్పుడు మహమ్మదీయ సంఘము, హిందూమతసంఘముల బయలుదేరిరి. పక్షభిమానము మతభిమానము యిప్పుడు వారలమై నది. ఈభేదములు నీటి భర్మభేదములై వాభారతదేశమునందుకు చే చాలముఖ్యములైనవి. ఇట్టి మహిభేదములందే రాజకీయములు నడిచిను, మహమ్మదీయులు, (బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున కావల సావధర్యము వారి చింత, హిందువులు యాతేతములోని మహమ్మదీయులు క్రైస్తవులతో గాక వైవా జనానా దేశములలో నుండువారితో భాత్యత్యమును గోరునెడల తప్పుక వివాద మొప్పును కావున ఆంగ్ల విద్యవలన నేర్పవలయును వాచరణలో తెట్టెంబరు సంవత్సరమునెడల చాలభారతీయులకు నుండునని చెప్పి ఉపన్యాసములు ముగించిరి. (మార్చి 2 నుండి)

అధ్యక్షులు అంతట సభవనసంహరించుచు తేరములోని పెద్దలు అదర్శముల కొరెడి, యాదేశమునకు ప్రతిభావంతమగు పురావ్యమును, ప్రకాశ మనమగుభవిష్యత్తును గలదని యూహించియు యనిచెప్పి అందఱును అభివృద్ధియొనర్చుకొను మనసున దిక్కుకొనవలెనని అయినచెట్టెను. ఇతరు లేవనుకొండలో యని యెంచింక యెకరి అక్కపాతీ సగరము వారుపనిచేసిన నిత్య లాభివృద్ధిలక్షణగలదని వారు చెప్పిరి.

అధ్యక్షులవలన, ఉపన్యాసములవలన నిండనట లొంగుటతో సభ ముగిసెను.

పోర్టు నెంటుజార్జి గెజెటు

నెట్టెంబరు 11 మంగళవారము

కల్లెట కాళి

డి. జి. వాలరుగారు తెలపుచుండి రాగానే హైకోర్టు జడ్జిగ నియమించబడిరి.

ఆర్థిక కాళి

సి. పి. కృష్ణమూర్తిగారు ఆర్థికకాళిని రాత్రికాళిగా ముగ అన్వేషింట్లు గెజెటుగ నియమించబడిరి.

యజ్ఞ, లోకసాధనముగారు అన్వేషింట్లు ఆక్రాంటియు అన్వేషింట్లు నియమించబడిరి.

న్యాయ కాళి

బెల్లూరుజిల్లాలో నాయంటుమేజిస్ట్రేటుగ నున్న ఎరివలె నెట్టెంబరుగా వి. సి. యస్, 2, 3, తరగతుల మేజిస్ట్రేటులై అప్పీల్సు విచారణకర్తార నియమించిరి.

రెవిన్యూ కాళి

కామారాజు గణపతిఅయ్యగారు నెం. రి. పాల్వే నెట్టెంబరు అన్వేషింట్లు గెజెటుగా అన్వేషింట్లు, బెల్లూరు, అనంతపురం జిల్లాలలో నెట్టెంబరు డెప్యూటీ కలెక్టరుగను నియమించబడిరి.

రా. సా. డి. అయ్యగారు పిల్లగారు, ఇదివరలో డిప్యూటీ కలెక్టరుగను, కల్లెట అన్వేషింట్లు మున్నవారు, భారతప్రభుత్వమునందు ముఖ్య ఎన్నికలను ఏజెంటుగ నెట్టెంబరు 1 నుండి నియమించబడిరి.

కల్లెట మున్యకాళి

కెల్లూరు నటరాజుమొదలయ్యగారు గోదావరి తూర్పు దివిజనులోని, ఉత్తరం నటరాజుమొదల అన్వేషింట్లు ఇంజనీరుగ నియమించబడిరి.

ఏ. యల్. భాగ్యలక్ష్మిగారు గోదావరి తూర్పు దివిజను వార్డుల గెజెటు అన్వేషింట్లు ఇంజనీరుగ మున్నవారి.

మూర్త్యులందు రామస్వామి అయ్యగారు కృష్ణా తూర్పు దివిజను కలెక్టరుగ నటరాజుమొదల మున్నవారి.

యస్. వి. వాలరుమూర్తి అయ్యగారు కృష్ణా నుండల్ దివిజను అన్వేషింట్లు ఇంజనీరుగ నియమించబడిరి.

యం. వి. రామస్వామి అయ్యగారు గోదావరి పశ్చిమ దివిజనుటాంకుల నటరాజుమొదల అన్వేషింట్లు ఇంజనీరుగ మున్నవారి.

ఓ. యస్. ప్రణాళికారీవార అయ్యగారు విశాఖపట్నం ఇంజనీరుగ మున్నవారి. ఎన్వేషింట్లు, మున్నవారి.

సానిక కన్వేషింట్లు

నేలకు దిలియం లియూనాస్ ఫార్మిటగారు మద్రాసు జే నరలు అనువృత్తి రెసిడెంట్లు మేజిస్ట్రేటు అన్వేషింట్లు నియమించబడిరి. రాజా చొప్పరాజు కామస్వామిరాజుగారు చిత్తూరు జిల్లాలోని సభ్యులుగ నియమించబడిరి.

కలెట్ వారాయణరావుగారు ఆదోని మున్సిఫిలము చెయి ర్యుకుగ నెన్నుకొనబడిరి.

జనక కమ్యూరు అమియ్యిడిక సామెలు బహదూరు గారు అంతపురం మున్సిఫిలము నై నువేర్వరుగ నెన్నుకొనబడిరి. బరతం నాగప్ప చట్టిగారు శ్రీ కామేశ్వరమున్సిఫిలము సభ్యుడుగ నెన్నుకొనబడిను.

కందుల లక్ష్మీవారి కలెట్ అప్పలస్వామి, కంధి అప్పలస్వామిగారు రాజమహేంద్రవరం మున్సిఫిలము సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యార్థులు.

వి. రామరావు వారి సతీమణి మద్రాసు జిల్లా ఎడ్యుకేషను కమిషనరీ సభ్యులుగ నియమించబడిను.

అటర్ని కాళి

నయ్యగారు రయిబాద్ సామెలు బహదూరు గారు గుంటూరు జిల్లా ఫారెస్టు అన్వేషింట్లు అటార్ని అన్వేషింట్లు నియమించబడిరి.

ఏ. వి. మందరంగయ్య కలెక్టరు కెల్లూరు దివిజను చాట్టె గూడ తీసికొందురు.

జే. సి. రెంచి గారు కర్నూలు జిల్లా దివిజను అటార్ని అన్వేషింట్లు నియమించబడి.

రెలుకట్టలు తెగులు

కెం. రి. రామారావు నెట్టెం 12:—హిందీ ప్రాంత లైసెంసు యెట్టెంబరు తెగులకు నెం. రి. నై. నువేర్వరుగ కెల్లూరు నటరాజుమొదల మున్నవారు మున్నవారు గానిండును సరియైన ప్రాథమిక మున్నవారి రెండు సంవత్సరము.

విదేశ వార్తలు

జపాను భూకంపము

భూకంపము గురించి వార్తలు

భూకంపము ప్రభుత్వములు

టోక్యో, సెప్టెంబరు 11:— భూకంపము కల్గిన పొలినియా ద్వీప ప్రాంతమున పొలిని మొత్తమును ఇప్పుడు జపాను ప్రభుత్వము కంట్రోలుచు తీర్చిదిద్ది.

అధిక పరిస్థితులు వివరములు పరిశీలించుటకు లండన్ లకు 1800 మిలియను యెన్ను అద్వాన్సు ఇవ్వబడునని బాంకీలు జపాను ప్రభుత్వమువారి కోరిక. వ్యాపారము కనుమగ పూర్వముననే జరుగుటకు ఏర్పాటులు చేయబడినవి. భూకంపములన నష్టము కలిగిన ప్రదేశములకు విద్యుత్తు ఆహార పదార్థములు అధికముగ దిగుమతి కాబడుచున్నది.

వార్తాపత్రికలు యథాతథము ప్రకటించుచున్నవి. జపానుకు ప్రపంచమునకు సాహజురీగా చూపించుటకు కృతజ్ఞతను ప్రకటించుచు పత్రికలు సంపాదకీయ వ్యాసములు ప్రాయచున్నవి.

జపాను సెప్టెంబరు 11:—టోక్యోలో ఇటీవల భూకంపము జరిగిన భూమి భగ్నము కాక నిలిచియున్నది. ఈ భవనమునందు వసతులు లేనివారు విదేశములకు వెళ్లబడిరి. వైద్యులు ఈ భవనమును స్వాధీనముచేయుటకు, వసతులు లేక ఈ భవనమునందున్న వారు స్త్రీమగద్వయము కొలువకరములకు పంపబడిరి. టోక్యోలో విదేశముల నుండి అతిస్వల్పముగ నున్నది అమెరికా రాయబారి కుటుంబముతో సహా, బ్రిటిష్ రాయబారవర్గములో కొందరు ఇటీవల చూడబడినందున్నారు.

అమెరికా విరాళము

వాషింగ్టన్, సెప్టెంబరు 11:—జపానువారికి సహాయ మంపుటకు ఒక డిగ్రీ స్థాపించుచు 5 మిలియను డాలరుల కాతలయును అమెరికా ప్రెసిడెంటు కూలిడ్జుగారు ప్రకటించిరి. ఇతరవరు 4 మిలియను డాలర్లు విరాళములు నిధికి వసబడినవి.

వాషింగ్టన్, సెప్టెంబరు 12:—ప్రెసిడెంటు కూలిడ్జుగారు కోరిన 5 మిలియను డాలర్లు విరాళములు నిధికి చేరినవి. ఇంకను విరాళములు వసబడుచున్నవి. కేలొలది టన్నుల గృహనిర్మాణ కార్యములకు ప్రభుత్వము ఆహారపదార్థములతో 9 కెడ్జికాను స్త్రీమగలను అమెరికానుండి జపానుకు త్వరలో కంపుటకు ఏర్పాటులు చేయబడుచున్నవి.

అస్ట్రేలియావారి సానుభూతి

మెల్బోర్న్, సెప్టెంబరు 11:—జపానువారికి సహాయ మంపుటకు అన్ని నగరములందును మేయర్లు సహాయ నిధులను సామిచివారు. పాఠశాల విద్యార్థులు నిధులకు విరాళములను వసూలుచేయుచున్నారు.

భూకంపము గురించి వార్తలు

హాల్ శేషుల అనుభవములు

హాంకౌయ, సెప్టెంబరు 9:—“ఏంజెను ఆఫ్ అస్ట్రేలియా” స్త్రీమగలో యోకహామ నుండి వచ్చిన హాల్ శేషులు ఈ గొప్ప భూకంపమునకు సంబంధించిన భూగర్భవరములను తెలుపుచున్నది. కనిపారము ఉదయము ఎరిపకలు వారు చూచుకొని కార్యాలయమును కదిలిపోవు చుండగ ప్రళయ గర్భమునకు గొప్పస్థితి నొనరించెను. భూమి నాశనమై అడుగులు వైకి ఉలికి పడబడినవి.

ఇంకను గూర్తులే భవనములు కూలిపోయెను. భూకంపము కల్గిన భూమి అయినట్టి భవనములు కిక్కిరియై నేలకూలుట చూడగ భగ్నమైన మరలను తుపాను సమయమునందు సమాద్రమునందు విధమున కనుపించెను.

నేలకూలుచున్న గృహములనుండి గృహస్థులు వెలుపలికి కరుగి పారిపోయిరి. కాని ఏమిటా భయ ఎత్తుటచూచిన ననుభవములు కూలిపోవుచుండెను. నడిచుటకు మార్గములేకుండెను.

అగ్ని బ్యాంకులు

సోతోపాటు నిర్వహించుకొనెను. గాలి వాగున వీచుచుండుచే అగ్ని బ్యాంకులలో వ్యాపింప ప్రారంభించెను. ఆకాశమునకు పొగచేకొన్నది చూచిపడి పోయెను.

దీనితోపాటు కెడ్డనీటికాంత లెగిలెలగుపారుచుండెను. పొయ్యిలపిండిని పోవుటకునాడ నిలుదేరుకొనెను. మాం

సోమవికసాలు దాటి కనాలు వెలుపలున్న ప్రదేశమునకు పొయ్యిలపిండిని పోవుటకునాడ నిలుదేరుకొనెను. మాం

ఇందులో కొన్ని కిరసనాయిలు టాంకులవలె మంతుల ప్రారంభించెను. ఎటు పోవుటకు మార్గము లేక పోయెను. బ్రిడ్జిమియగ కనాలును దాటుటకు కొందరు ప్రయత్నించిరి. మార్గమున వీరుండ కిరసనాయిలు టాంకులయందు తగులుబడిన మానే బ్యాంకులు బ్రిడ్జిమి ప్రాకారము, కిందమహాకవా

వామ చట్టు అగ్ని బ్యాంకులు. బ్రిడ్జిమియగ నన్నవారు నలుమలమాడిపోయిరి. కొందరు పిచ్చిపట్టినవారివలె నీటియందు దుమికి మరణించిరి. కనాలునందు లేని మరల కేవలమలనంభ్య లెక్కలేకయుండెను.

నగరము ముడిపోవుచుండెను మరల రిక్తుకను సహించలేక కలుపురు సమాద్రములందు కరిగిరి.

ఎంజెను ఆఫ్ అస్ట్రేలియా స్త్రీమగలో పోవుచున్నవారిని సాగంపుటకు ఇంగ్లీషువారు కొందరు హాన్సరుగ్లడ చేరిరి. అప్పుడువారి సమీపమునందున్న హాన్సరుగ్లడకాంతము పరిశీలించిరి. సమీపముననున్న సమాద్రములో పడిరి. స్త్రీమగనందలి వారికలు వారినిపించిరి.

కిరసనాయిలు టాంకులు మంతుల

భూకంపము ప్రారంభము కాగానే యోకహామ నుండి వచ్చిన సహాయములను నన్ను పెద్ద కిరసనాయిలు టాంకులు పరిశీలించెను. ఎన్నో మిలియనుల కన్నులు నగరమునందలియు పారుచుండెను. నగరమునకు నిప్పులులు కొనగానే ఈ పాతమున్న మానెనాడ అంటుకొని ఎచ్చటచూచినను అగ్ని బ్యాంకులు దట్టముచు పొగ కనపడెను.

మెల్బోర్న్, సెప్టెంబరు 11:—టోక్యోలో 5000 మంది ప్రెసిడెంట్ భవన స్వాగత్యుక్తమైనవి. అందులో కొందరును యమచుచిలూటిచేయ ప్రారంభించిరి. కాని పాతలలో కొందరు రక్తకంపులై ఈయన గొడవ బంధించిరి. విధించుచుండెరి.

భూకంపములన అమెరికావారి వైద్యకాలయొకటి సంపూర్ణముగ క్షయమైవదియెను. మరలమోచోట సమాధులు కలిపి పూడ్చిపెట్టబడిన కేవలము వైకి విరిచేయుచుండెను విచిత్ర వార్తలు తెలుపబడుచున్నవి.

జర్మనీ సూచనలు

యూరప్ లెగాటా అంతముందునా?

బర్లిన్, సెప్టెంబరు 10:—భాస్కరుల ప్రెస్ మానుగానువనలపై జర్మనులందు పొరుగునందు అధికారులు విమర్శముగానియ చున్నారు. ప్రెంచిరాయబారి జర్మను చాన్సలరులను విశేషాగ్రహంతి ఈ సందర్భమున సందర్శించి మాట్లాడినట్లు తెలియుచున్నది.

కొలను, సెప్టెంబరు 11:—యూరప్ ప్రదేశమునందు జర్మనీ వారు సంపూర్ణ ఆవశ్యకమున కాంచిరి పొరుగునందు అభిప్రాయము ప్రకటించుచున్నది.

బర్లిన్, సెప్టెంబరు 11:—ప్రెసిడెంట్ నగర సౌధము సమీపమున నిరుద్యోగులు కొందరు అల్లరులగానించిరి. పోలీసు వారు అల్లరిని అణగిరి. 6 గురు మరణించిరి, 10 మందికి గాయములు కలిగెను.

అధిక పరిస్థితులు

బర్లిన్, సెప్టెంబరు 11:—తమకర్త ఎంత వెండి బంగారము పాత యున్నది సెప్టెంబరు 21 వ తేదీలో పాతలందరు తనకు తెలుపబడెనని 5 రెస్పెక్టబుల్ లవగారు ఉత్తరువును ప్రకటించిరి.

ఆహారపదార్థములు దొరకకుండుట

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—ఎత్తువేల రిక్తిపోవుటచే జర్మనీవారు పెక్కు బాధల ననుభవించు చున్నారు. రైసులందు పెక్కు ఫెలియా యందుందు బాంకీలు ప్రతిమంగళవారము చూపుటకు ని ప్రకటించబడెను.

ఆహారపదార్థముల వెలుగు అత్యధికముగ వెలిపిపోవుచున్నది. కార్మికుల ఆదాయము ఆహారపదార్థముల వెలుగు పోలింపిన కార్మికులు జీవించుటయే కష్టమని చెప్పవలసియున్నది. అల్లరులు వృద్ధియగు నేమో యనుభవము కలుగుచున్నది.

నానాజాతి సమితి కార్యాలయపు సెకటరీయలు బడ్జెటు కాఖ ఖర్చులందు నూటికి 13 వాంట్లను అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యాలయపు ఖర్చులలో నూటికి 18 వాంట్లను, ఈ సంవత్సరపు ఖర్చుల కింగ్సంబంధించియు ఇంక ఖర్చులను తగ్గించుటకు వీలులేదని కార్యదర్శి జనరలు ప్రకటించుచున్నది.

ఇటలీ-గ్రీసు

కార్పును ఇటలీవారు వదలెదరా?

రీపీల్ సెప్టెంబరు 11: ఇటలీ గ్రీసుకాగా సందర్భమును దిరిగరాజీ ఎట్టిభాగము కలుగకూడదని ఇంగ్లీషువారలు కోరుచున్నారు. పరిస్థితు లిట్లు వివరముగ మాయజ్జు మిసోగోనిగురు ప్రవర్తి పోని అధికారులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కార్పును వదులుచున్నామై ఇటలీ ప్రభుత్వమువారు తన ఉద్దేశమును ఇంకను తెలుపలేదు. అందుచే రాయబారుల 50 116 తేదీ జనరలేను 12 వ తేదీని రాయబారుల సభవరగును అప్పటికి ఇటలీవీరులు ఈ విషయమై తమ ఉద్దేశములను తెలిపెదరని ఈ హాంబుడుచున్నది.

రాయబారుల నిర్ణయముల ననుసరించి విశ్రమించి నావలకు గౌరవములు జనపుటకు ఏర్పాటు లొనర్చుటకు మిత్రమదలి నావలు ఏతేదీన గ్రీసునకు వచ్చునో తెలుపబడెనని గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు రాయబారుల మహాసభవారిని కోరిరి.

నానాజాతి సమితి ప్రశంసించబడుట

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—ఇటలీ గ్రీసుకాగా విషయమై రాజకీయకాన్ఫ్రంజులు తమ అభిప్రాయములను ప్రకటించుచున్నారు. నానాజాతి సమితిని తిరస్కరించువారు, నానాజాతి సమితిని ఇటలీవారు సంపూర్ణముగ తిరస్కరించుటయు రాయబారుల మహాసభనిర్ణయములను ఇటలీవారు అంగీకరించుటయు సమీప వలసిన విషయములను ఎత్తిమార్చుచున్నారు. నానాజాతి సమితి కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు రాయబారులు ప్రకటించిన వరకులకు చిత్తు తయారుచేసిరినియు ఈ రాజకీయము నానాజాతి సమితి కార్యనిర్వాహకసంఘము వారే కారకలనియు ప్రకటించుట తెలుపుచున్నారు.

ఇంగ్లాండునందునూడ ఇట్లు భేదాభిప్రాయములు గుని. బ్రిటిష్ వారు నానాజాతి సమితిపై అతివ్యక్తము. నానాజాతి సమితి ఈ సమయమున కంకణము కల్లుకొనకుండెడి ఇప్పటికి సభ్యునిలో పాఠంబడమంతయు మహాసభగాము బ్యాంకులకు లాబడియుండెడిదని కష్టము చెసిలెకాభిప్రాయ మిగులు అభిప్రాయ పడుచున్నారు. గ్రీకులకు తోడ్పడవల మనన బ్రిటిష్ వారు ఉద్దేశము కాదనియు, యదృష్టము జగకూడదని బ్రిటిష్ వారు ఉద్దేశ మని ఇటలీగ హించవలయునని వారు వారిందు చున్నారు.

ఇంగ్లాండు మంత్రివర్గమువారు ఈ సందర్భమున మనక రుహరుగ ప్రకర్తించి ఇటలీ ఇంగ్లాండు సైన్యమునకు ఆంకములు కలుగజేసి ని ప్రతికర్తములు పలుకుచున్నారు. ప్రాప్తనకు ఇంగ్లాండునకును రూపువనయమై భేదాభిప్రాయములు ప్రబలుచున్నవి. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఇటలీవారిని ప్రాప్తనవారికి వరస్పరి మైలి ఇరువురును ఇంగ్లాండుపట్ల భేదము కృద్ధిచెందు నేమోయని భయపడవలసి యున్నది అనికొందరు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

నానాజాతి సమితి వ్యవస్థలను జీతములను కిక్కించుటను ఆశ్రేపించుచు పోర్టు మత్తులను నానాజాతి సభ తీర్మానములు గానించిరి.

పాలెస్టైను పరిపాలనము

హుసేను గారి సలహాలు

లండన్, సెప్టెంబరు 11:—పాదజారాజగు హుసేనుగారు పాలెస్టైనును జాతీయ ప్రభుత్వము స్థాపించబడవలయునని బ్రిటిష్ వారిని కోరుటకు దాక్టరు జేయిలు అజీజాగారిని ఇంగ్లాండుకు పంపిరి. వారు ఇంగ్లాండునందు ప్రభుత్వకర్మలతో కనీ ఈ విషయమై మాట్లాడుచున్నారు. త్వరలో ఈ సమస్య తృప్తికరమున పరిష్కరింపకలదని దాక్టరు జేయిలు అజీజాగారు రూపరూప్రతినిధిలో తెలిపిరి.

నిరుద్యోగుల సంఘస్థ అధికముగుట

సెప్టెంబరు మొదలుతేదీకి ఇంగ్లాండులో 1288800 మంది పోలు ఎట్టి పనులులేకయుండిరి. కదలిక వారముకన్న 5,80 నిరుద్యోగుల సంఖ్య అధికమయ్యెను. వీరు కాక 72 800 మంది ఏవోకొంతి దిల్లకాలము మనవేయించు దిరిని లేలరు మిస్ట్రీ వారు ప్రవర్తించు చున్నారు.

ఇంగ్లాండునందలి లండన్ కమర్షియల్ కార్పొరేషను కంపెనీ డైరెక్టరు సమావేశమై వాటాకురి లిక్విడేషను అంగీకరించి, ఒక పాత విషయాల పేర్లు కొన్ని పెన్సిలను పేర గూర్చుటనందు వికలమునకు సిద్ధముగనున్నది.

వృత్తినంఘములు

బృహరిజిల్ కాలవలు

కర్ణాటక జిల్లాలో తుంగభద్ర కాలవల యధికారమును
 గూర్చి ప్రభుత్వమువారు కొన్నియేర్పాట్లనుండి తలంచుచున్నారు.
 రెవిన్యూ కాలవారి యాధీనమున కాలవలను జరిగినప్పుడు వారు
 తమకుంటున్న తాత్కాలికముగా పట్టణమున్న కాలవారి కిచ్చి
 నిజమైన వారి యధికారమునందునుటకే భూయపరచిరి. పట్టణ
 మున్న కాలవారి యాధీనమున గూడ
 సంతృప్తిరహితము లేదు. అందుల కనేక కారణములలో నొకటి
 కవి చెందు:— (1) రైతుల సహాయము లేకపోవుట (2) నిర్లం
 టి సిబ్బందివైన ద్వంద్వాధికారము, ప్రభుత్వ సేవార్థుల నేతము
 వచ్చుటచే కలక్షరుగారు చెందు కట్టలు గావించిరి అందు చెం
 డకు చానికి నూపరింపెండింగి ఇంజనీరుగార, రెవిన్యూ డివిజన్
 లాఫీసుగారు, శ్రీ ఎ. రంగనాథ మొదలైనవారు, ఎమ్ ఎఫ్,
 సి, గారు విచ్చేసిరి. కొన్ని కాలవలయిన త్రిశేషము పంచా
 యతీల యాధీనమున నుంచి చూడవలెనని
 విశ్వయించిరి. కలక్షరుగారు, నూపరింపెండింట్లు
 డింగు ఇంజనీరుగారితో సుహృదేసి, హోస్పిటు తాలూకా
 లోని కల్లె కాలవన, నీరుగున్నతాలూకాలోని దెసమూకల
 నను తట్టుపరిష్కారము నిచ్చుటకు నిశ్చయించిరి. ఈరెండు కాల
 వలను మూడేడ్లకు ముక్తము పంచాయతీలయాధీనమున నుంచి
 చూడవలసినిదని రెవిన్యూబోర్డువారు నిశ్చయింపిరి. ప్రభుత్వ
 మువా తీసిపొన్న వామోదియిరి.

(2) కాణియలకు ఖర్చులకు గావసరమైన గ్రాంటులను నివి
సూచిబోధించేయవలదు. ఇల్లిం పవల నివ మొత్తమును
కనీసము కరుణాభివృద్ధి ప్రతిపదలెను.

(8) ఒక్కొక్క కుక్కకు గానూ రెండు బోర్డు పాఠ్యాంశాలు
మొనెలలోగాని, లేక జూలై నెలలోగాని యొక పార్శ్వ పక్షి
కను బంపుచుండకలను. నిజీకాయలను నీటి పంకము జరుగు
విధానమును గూర్చి వ్రాయుచు, మాత్రమున్ను లేదాక విన్న
పక్షి దొరికుచేయకలెను.

(4) పంచాయతీ నిర్వహణ, కాగితాలకు గూర్చి
ఉభయమువారి సమ్మతిని దెల్పుచు యీదిగన ప్రచరించు
చుండు.

(5) తేదీ 26-9-80 న జిల్లా కలెక్టరుగారు యిదర కాలువల
జాబ్-వో సి విభాగము సమన్వయించు కమిషన్ ముని కొరిసి. ఇట్టి
విచిత్రతను చూచి కొరిసి భాగ్యముగానందును.

ఇరిగేషను పంచాయతీల నిబంధనలు,

బాధ్యతలు, విధులు.

భూమిలుగల రైతులుగాని సాగుచేయు చున్నవారు
గాని వారిపరిభ్రమగాని యెన్నకొనుట కర్హులు.

2. రెవెన్యూ డివిజను లాజీమర్లు పంచాయితీ ద్వారా సెన్సు
కొనుటకు కళను యేర్పరచెదరు. పంచాయితీద్వారా విదుగులకి
తక్కువ యుండరాదను. కాలుసేను నుపయోగించుచున్న
ప్రతి గావయన కొక ప్రతినిధి పంచాయితీలో నుండవలెను.
మొదటికథలో సెన్సు కొనుటకు వచ్చి వారే పంచాయితీద్వారా
ఆర రెవెన్యూ విచారింతురు.

౧. తంబాయితీ సభ్యులు మూడేండ్లవరకు పంపవచ్చును.
 ౨. ని. విజివనలాళ్ళీసరుగారి యభ్యుత్తర క్రిందజరుగు వార్షిక సమా-
 శతమునందు, ఎన్నుకొనువా రెవ్వరినైన తీసి పోవకని నియ-
 మిందుకొర వచ్చును.

4. పంచాయితీదారులే ఆపంచాయితీ అధ్యక్షులు కాదు.
కొనసరరు.

5. పరివారంతో సభలు అధ్యయనము 2 నెలల కోకపూర్తి
చేయి జరుగజాలను

6. పంచాయతీకి నీరు పంపకమునం బిధికారము గలదు.
7. అన్ని చిన్న కాలనాలకూడ పంచాయతీ యధీనము

సంబంధము. తినికీలముమునునందు మర్రామకు సమరూపమునందు
ప్రభుత్వమువారికి కాలవలు మూసివేయబడిన పొట్ల 7 అడు.

8. 1 అనుకున్నది తీసుకు 2 నీటిగారకు వరభాష్యము
అనుకున్నది. 3 సాధారణపు సురావళి, పంచాయతీ

శ్రీయుగ సంధును.

౪. శివగ్రంథిపై యాదికారము పంచానుగ్రహము.

అక్షరములు వ్రాయుటకు, తోలిపనులుకు, అక్షింపుటకు, జీవము
మొదలగు విషయములను గూర్చినవి.

10. ఈ దశలో ధనమొత్తమును కంపానీలవారి యాధీనము

గ మ్య సా న ము

రంగనాయకులు-(ఆక్యుఫరు)

క్రిందటి వ్యాసమునందు, వృత్తిసంఘములు ఎట్లు
స్వరాజ్యసంపాదనకు, హిందూ మహమ్మదీయ సభ్యులమనకు,
తోడ్పడునో చూచితిమి, అందువలన, “వృత్తిసంఘముల”
సెలకొన్నాకలన, స్వరాజ్యసంపాదనకు గాని హిందూ
మహమ్మదీయ సమ్మేళనమునకు గాని, ఏవిధమగు కష్టము కలగ
జాలదని విశదమగుచున్నది.

ప్రస్తుత మీ “ప్రతి సంఘముల” కెల్లు స్థాపించవలయు
నో యాలోచించుము. ఏలసంఘము జూచినను, దాని సహజస్వ
భావము, దాని జడవడిక అంతయు అద్దాని గమ్యాద్దేశము ననుస
రించి, ఏర్పాటుచే యేర్పరుచి తోముచు. మన “తాలూకా
బోర్డు”ను తీసికొనుచు, ఆ “సంఘ” ద్వారా, ఆయాతాలూకా
యందు గల, రోడ్లను బాగుచేయుచుట, పాఠశాలల కృత్రి జే
సి విద్యాభ్యాసముచేయుట, కావలయు వంటెను లాదిగాగల సౌక
ర్యముల కల్పించుట మనగమ్యస్థానము. మైగా ఆసంఘముందు పని
చేయువారిద్వారా, ప్రజలనుండి, రాజకీయ స్వాశీరికృత్యబుద్ధి,
బాధ్యత, కార్యసూత్రత్యము, కలుగు నని నానమ్మకము

ఇట్టియొద్దేశ్యముల "తాలూకాబోర్డు"నం దెట్టివారు న భర్తలుగ నుండవలయును? ఆసభ్యుల పెన్షన్ లెన్నుకొనవలయును? తాలూకాబోర్డు నిరసించుచుండితే, ఆచ్చట్టి విషయములు హెచ్చుగా తెలియును గనుకన, "తాలూకా బోర్డును" (ప్రజలంతటి ననునం దుండుటకు, తాలూకా ప్రజలతే హెచ్చుకై కల్పింపం దుగుగనుకన, తాలూకా ప్రజలందరు, తాలూకాబోర్డుసభ్యులను, ఎన్నుకొన వలయు ననియు, ఆసభ్యులైనవే తాలూకాబోర్డు పనులు అధారపడియుండుట మేలనియు తలంచుచున్నాము.

అటులనే, మన “విశ్వత్రింశుముల” గూర్చి విచారించవలయు. వీరి గమ్యస్థానమెది? వీరివలన మన మేయే శుభముల నందగోరుచున్నారెఱ్ఱా, ఆయా శుభముల, మఱియొక సంస్కర్తయైన నా పాపిండు కనునా? కానినో, ఆ “శుభముల నందగల్గునట్టి “వృత్తింశుము” నెట్లు స్థాపించవలయున? అను ప్రశ్నలను, మన విశ్వాసు ధరికొనించి, నిదాత్రకరించవలయును!

వీని గమ్యస్థాన మెది?

ఈ ప్రశ్నకు సమాధానము ఇచ్చుట ముందు, కొన్ని విషయములు చూచుటవలయును. అంత, "సమాధానము" చుట్టూ, కన్నులును, "వస్త్రముల కేత" కరిగియున్న లీనినమును, సాలీలు, పద్మసాలీలు, జవామ్మగీయులు, మాలవారు ఈవస్త్రములును పరిచేయుచున్నారు. వీరందరు చేతితోకడిగి నూలుతోగాని మిల్లులనుండి దిగివతి యైన నూలుతోగాని తమతమయిండ్లనుండి వస్త్రములకేయుచున్నారు. ఈపనియందు ప్రతిపుకమునకును ఇంటియందున్న వారందరు సాయము చేయుచున్నారు. ఆతనిభాగ్య పడుగుచేయుచుండవచ్చు. కలి కంటెలు వడుగుచుండవచ్చు. బిడ్డ అన్నమును పిల్చి, గంజిపిసి, వానితోనూలును బెరుకొల్పించుచుండవచ్చు. నోదరికవడి, వరికరములనుండిచ్చుచు, గుంటను శుభ్రముచేయుచు, సహాయము చేయుచుండవచ్చు. ఇటుల గృహమునందుగల వారందరొకేవృత్తియందు సామ్యాలుగా, ఎల్లయెడల, పనిజేయుచున్నారని విదితియు. ఈవృత్తిలందు, యధమునక ముందు, 26 లక్షల ప్రజలు, పనిచేయుచుండిరి, సహకారనిరాకరణోద్యమము ద్వారా కల్లినవృద్ధివలన, ఈనింభ్య 20 లక్షలకు వచ్చియుండవచ్చు. యూరపుఖండవరిక్రామి ఒత్తిడివలన, మండేకములాని, బొంబాయి, మదరాసు మిల్లులనుత్పత్తివలన, వీరందరికి, జేదనోపాధి పొందునని మనవారి కరుణయే! శ్రీకృష్ణామాయాడుగాను బిర్రెరా అధికకాస్త్రజ్ఞులు వీరందరెంతవీరినను తమవృత్తివి మిల్లులనుపొందుక, అంతిమంపడవచున్నారు. అశ్వాత్థిమండిదా! మిల్లులందు పనిచేయుచున్నవారిని చూచితివా! శ్రీపురుషులు పనిచేయుచున్నారు.

1. ఆధుననయించు నట్టి నూర్పుకై వచ్చినవర్సన్న కాళువారు చెల్లించిన నంతన్నర మొత్తము (ర యేండ్లకు నగ టును) 2. సాధారణ మరానుత్సరణ వచ్చిన వర్సన్న కాళువారు చెల్లించిన నంతన్నర మొత్తము (ర యేండ్లకు నగ టును) 3. ఆధు ను నుండు నట్టి : నర్సన్న వచ్చినమొత్తము.

11. కవిజీవితము పంచాయతీ యొక్క జనాభాశ్శుల చిత్రా
సోకటి యుండునలెడు.

12. కాజుల నూపురి పెండ్లింట్లు నొకటి పూజించుట
కాదు వేరకము నిరంజుని నిండుమిండుకొనములు, జర తమ

జటి కలకు రూ 50 మించకండ, కవిన్యూ వీరికలాపీడకు
కాక కలకురవి కవిక కలకు వికలకురకు.

వారివైపునమానుడు, కష్టములుగల దుర్మార్గులు వారికి చెల్లించునది భక్త్యను. వారందరు, స్వాతంత్ర్యరహితులైన సేనకులు మిల్లువైగాని జీతములవైగాని తానున్న యాంగ్లేయవిషయములవైగాని వారి కేమాత్రము స్వాతంత్ర్యము లేదు. ఈల, “నయ్య” పురి కొట్టుటతోడనే, పాటుగుడుచుచున్న విద్ధుడు, అవశల గతేతన పాలనేనే పరుగెత్తుకొట్టుట, చుట్టరాగుడు, విద్ధుడు, నమూనా చెప్పచున్న బలపరుచుటకెట్టిపరువెత్తి కల్గదులు. త్రాగుచున్న మంచినీటిపాత్రను వదిలిపరుగు లిడువాఁడరు, చినిగి పోయిన పరికరాలతోనన్న వారికట, సుఖులనియు, సౌభాగ్యయుఁకులనియు, ఎవరు కలంతురు?

జర్మనీదేశమునందు, ఫ్రాన్సునందు, ఆమెరికాయందు ఎల్ల
“సాన్యాత్య పారిశ్రామిక శాఖలకే బోధించిన” దేశములందు, ప్రజ
లందరు అంగీకరించుచున్నట్లు, భూమిలేనివానినానై, అనేకకష్టముల
నందుచున్నార. ఈకష్టములతోడు, పడవదే, అకన్నామృతగా
“ఉద్యోగరహిత మను”పడవ లేనిది, బాధించుచున్నది. కొట్టికొని
ప్రజలు కొన్ని దినములనందే, కొన్ని కష్టనష్టాలవరకు, ఉద్యోగర
హితులై, జీవభక్తముల బొందలేక, తమతమ కుటుంబములతో
దంభమునందు, సకలకష్టములు కల్గులవాడుచున్నారు. మనదేశ
మునందో, మనసారీల మాత్రమే మనము విచారించినను, అతడ
రిదేక, కష్టసాక్షామునందు, తమ పోలములందు, కొంతయుఉద్యో
గము, కలుపులందు, కోతలందు, మారిపడి కాలమందు, దొరకు
చున్నది. కష్టపూరిత, అదాయము, గడ్డలనేతరుండియు, కష్టర
సాను బాలినుండియు, ఎల్లకష్టకు వచ్చుచును” కలనుపడుచున్న
ది. ఇటుల సంకల్పరహితయు, ముఖజీవనము, స్వతంత్రవృత్తి
ని, మన “సారీలు” ఆచరణించుచున్నాడు. మారు శాస్త్రవేత్త
విచారించిన అట్టివీర ము కల్గించు, నేనకాన్తియందున్న జీవ
మానవుడు, మన “సారీలు” జీవనమునకును కలతారకమయ్యును చూచు
డు. మిల్లులో మనచేయువారికంటె ఈతడు, తక్కువ సంపా
దించవచ్చు. కాని, తనకు కష్టముతో చినవ్యక్తుడు మగ్గుడున వల
గలడు. బాండ్లదేవుడు, కల్లిపాటు ఇచ్చి సుఖము పొందగలడు.
నదులు తీర్చుల్లిక, బిడ్డ మార్చిని చదువుకొనగలడు. ఎవ్వకు
ఇష్టముతోచిన, ఆచమ బానునందు, శ్రద్ధతో తమ తమ పనుల,
నిర్వర్తించి బ్రతుక్కించగలరు. వీరున్నట్టివైగా ప్రధాన
మైన లాభముకట్టి కలదు. అయ్యది స్వాతంత్ర్యజీవనము
ప్రతి పనివాడునక న వృత్తి యందు, స్వతంత్రజీవనము కల్గి
సుఖసంపదలను తనవృత్తిగారకునున కష్టముయొక్క
భరితమైన యాదాయములను పొందును. ఈస్వతంత్రయొక్క
గొప్పతనము, ఇతర కార్యజీవనమునందు వృత్తిలవారిని జూ
చిన బాధపడును. ఇంగ్లాండునందు రెండుకొట్ల ప్రజలు, భూమి
లేక ఇల్లులేక తమదను బాంధవ్యములమిచ్చు ఆస్తిలేక తమ
యాజమాన్యమునందు లేని పొట్టకొరిగి నేనకావృత్తియందు
పనిచేయును ఆమెనీరసముద్ధిగ్లి అసంతృప్తితో నున్నారు.
మన మిచ్చుములు, కష్టములు, పడవ, ఉప్పుర, కచ్చు, రెడ్డి, వెలను,
బలిజ యావాది ఎటుకలు మొదలగు ప్రతివృత్తి ప్రజలు ఆయా
వృత్తుల ననుసరించి, మహమ్మదీయ లిట్టిసుఖజీవన మనుభ
వించుచున్నారని విచిత్రము కాగలదు.

కాన, మనము మన జీవభావికల పాపప్రామిళాభివృద్ధి కోరుచు, చూడవలసిన విషయము తెచ్చిఁ (త్రుష్టమున్న నృ త్యరీతి జీవనము నుభయవేదము ప్రతిపదివారి కందునట్లు చేయవలయును. పితృ, ప్రస్తుతము పాశ్చాత్య నాగరికతా ఫలితమును కార్మిక పరికరములను, సాధ్యమగునంత చురుకైన, చాకగ నృ జింకగల్గు సంస్థలను సృజించుటయు ఆనందస్థలన్నియు, ప్రస్తుతపు నృత్యరీతివృత్తిక్రమముల పనివారీయందే వచ్చుటయు ఆయా నృత్యులను బట్టి, స్థావరమును, ఆయావృత్తల కొరకై నిర్మించుటయు, తద్వారా తన సాభాగ్యమును వృద్ధిచేయుచు పాశ్చాత్య కార్మిక సంస్థలను నైకముచు పాశ్చాత్య "నేరకా సాధన దాయకమును" వదిలి, మనజీవు ఆధ్యాత్మికరక్తి కల్గిన సాంఘిక సంస్థల ద్వారా జీవమును పురోభివృద్ధికి గొంపొవుట చేయుచున్నాము. సారీలు, అనేక గ్రామములందు నెల్ల చివరై యున్నాయి. సారీలు చివర సారీలు, మాలవారు మనము చేయు లగ్ని, పలు తెగల లగ్నపు వీరందరి నెల్ల ఒక్క సంస్థయందు చేర్చగలము. కమ్మ వెలను చెడ్డ తెలగ కాపు మనము వీర్యులందరు రైతులైనను సాంఘిక సంస్కరములేక యున్నారను, వీరి నెల్ల " కలపుడల బుద్ధిజ్ఞులగు చేయుట? కంసారి తూర్పు విశ్వబాహ్యములు బుగారు తనివారు వీరందరి నెల్ల ఒక్క తెలగు రైతులు? ప్రభుత్వాగమముందు తెల్లనెల్ల, వృత్తియందున్న, నెలమువారందరి ఆర్థికతల మను సద్గుణులు చేర్చుట విధి అమలు చేయుట సంఘసాధనదాయకముగల మనవానికి చురుకైనయొ విషయము. " వృత్తిసంఘములు" ఈవిధముగ, అర్థిక పురోభివృద్ధికి పాశ్చాత్య నాగరికతను నైకముచు, అదైన "కమ్మ నెల" నెడలుటకీ, ఆకనరమని గొంపొందును. ఈవృత్తిసంఘములనే అర్థికవేదక గిల్లు అని, పాశ్చాత్య జీవములందును పిల్చుచున్నారు. పాశ్చాత్య జీవములందును (ప్రబలంద ట్టివృత్తిసంఘముల చేర్చుటనగలయన్నారు, అదృష్టముకలవన బరికరమే మన కిట్టిసంఘములు "నెలకొల్పు" రైతు, వ చురుకైన ప్రైగా కానికి బుగారు విధిచేసే గుణ సమయగున కలము.

కొవ్వూరు ఆంధ్రగీర్వాణ విద్యాలయం
పొందిన సన్మానముల వివరం

1928 నవంబరు ౧౦ జానపద కాలాప

వివరము	రెవెన్యూ	సంఘము	మొత్తము
అదనపు రామచంద్రయ్యగారు, భీమవరం	25	0	0
బొబ్బిలి నారాయణమూర్తిగారు	10	0	0
భీమనోర్రుల వెంకటరమణయ్యగారు	5	0	0
కామయ్య మల్లిఖార్జునరావుగారు, దువ్వ	10	0	0
గోదావరి సత్యనారాయణగారు, అలంపురం	10	0	0
కల్లంపల్లి కొప్పారాజుగారు, పెంటపాడు	15	0	0
కొప్పాక ప్రహ్లాదరావుగారు, రేణుకు	10	0	0
ఎరుబండి వెంకన్నగారు, నిడదవోలు	10	0	0
నిడదవోలు వర్తకపు సంఘమువారికల్లు	0	8	0
యీమని రామయ్య సూరయ్యగారు	4	8	0
నడుపల్లె సూర్యనారాయణగారు	1	0	0
కొమ్మూరి సూర్యనారాయణమూర్తిగారు	1	4	0
కోట్ల సత్తిరాజుగారు	8	2	6
కోట్ల సరసింహ్యంగారు	8	4	9
మడిపల్లి వెంకటచలం బలభద్రసరయ్యగారు	24	14	0
చిట్టూరి శేషయ్యగారు	4	7	0
మండపాళి పార్వతీశక్తిగారు	11	4	0
మిరియాల వెంకటప్పయ్యగారు	5	0	0
దామెర్ల గున్నేశ్వరరావుగారు	4	0	0
కొట్ల సత్యనారాయణగారు	5	0	0
రాయప్రోలు వెంకట్రామసోమయాజులగారు	1	0	0
శ్రీపాద శుభ్రారావుగారు	1	8	0
బుద్ధిరాజు వీరభద్రరావుగారు ఏలూరు	5	0	0
తెనకవరపు సూరయ్యగారు గుండుగొలను స్వయంగా	24	0	0
87 సంవత్సర విశ్వాం వ్యాయవారంవల్ల కనూలు			
మడిపాటి పీఠేశలింగరావు వర్సాపురం	10	0	0
అచంట గంగరాజుగారి కుమార్తె సత్యనారాయణ	10	0	0
గారు అచంట			
తాడిగొండ శ్రీమద్దేవులపూర్ణుగారు	10	0	0
తాడిగొండ కనకయ్యగారు అరబిస్తా విశ్వాం	7	2	0
చాంగంటి కైలాసరావుగారు ఏలూరు	20	0	0
పోరుకూచి బాపన్నశక్తిగారు ఏలూరు	10	0	0
దగ్గిరాల సూర్య సత్యనారాయణగారు	5	0	0
1928 నుండి రం బాలై సెల తాలూకు			
అడివికోట కనకరాజుగారు రాజమండ్రి	4	0	0
కొమ్మూరి అంజయ్యగారు	3	0	0
భోగరాజు కొండ రామయ్యగారు	8	8	0
రెడ్డిపాడు సత్య శర్మగారు	1	0	0
అవసరాల అప్పారావుగారు బెజవాడ	1	0	0
జగ్గుమహంతి వెంకటసరసింహయ్యగారు	10	0	0
సూరికుచ్చి శ్రీరామయ్యగారు రేణుకు	5	0	0
వంగూరి వీరరాఘవరావుగారు రేణుకు	10	0	0
త్తుండపల్లి బాలకృష్ణారావుగారు	10	0	0
వ్యాకలి శుభ్రారావు పంతులుగారు రాజమండ్రి	50	0	0
మంత్రిరాజు సరసింహ్య కృష్ణారావుగారు భర్తం కా	38	0	0
తానుండి యిచ్చినది			
నిడదవోలు వర్తకపు సంఘమువారికల్లు			
చామర్తి సరసింహ్యంగారు	0	8	6
వికాస సీతాపతిగారు	1	0	0
నడుపల్లె సూర్యనారాయణగారు	1	0	0
కారుమూరి సూర్యనారాయణమూర్తిగారు	1	0	0
కోట్ల సత్తిరాజుగారు	1	14	0
చిట్టూరి శేషయ్యగారు	1	10	8
కారుమూరి శుభ్రయ్యగారు	8	0	0
శ్రీపాద శుభ్రారాయణుగారు	0	8	0
కోట్ల సరసింహ్యంగారు	0	9	9
తెనకవరపు సూరయ్యగారు గుండుగొలను			
వ్యాయవారంచేసి కనూలుచేసి యిచ్చినది			
18 సంవత్సర విశ్వాం.	12	8	0

తల్లిప్రగడ సూర్యనారాయణరావు,

కర్మశాస్త్రము.

గుంటూరుజిల్లా సంఘ ఆదాయవ్యయ పట్టిక
(గి.వి.వి. 3-౧-౨౩ వరకు)

ఆదాయము	
గే-అ.అ.3 తేదిన పాతకార్యద్యుగారు ఒప్పు	గౌ.ఆ-గం-అ
గించిన మొత్తము	2౬౨3-౧౧-౧
గయాతిలక్ స్యురాజ్యునిది కనూళ్లు	2౬౨3-౧౧-౧
పాతలక్ష్మ-బాపయ్యకనూళ్లు బడ్డెముమొట్టు	2౬౨3-౧౧-౧
వగైరాలు అంధరాష్ట్ర విరాళములు	2౬౨3-౧౧-౧
పంచమాభినినిది	౧౦౦౦-౦-౦
ఖద్దరునిది	2౦౦-౦-౦
(తల్లెడికనిధుల వసూలు)	
జిల్లా ప్రత్యేకనిధి	3౮౪-౦-౦
తేపల్లెతాలూకాపంచమ శేతవిద్యార్థి శేతవసూలు	౧౦౦-౦-౦
పంచమ శేతవిద్యార్థి శేతవసూలు	౧౦౦-౦-౦
మర్రిపూడి గారు ఖద్దరు నిధి	౪౫-౦-౦
తేపల్లె గారు ఖద్దరు నిధి	౧22-౮-౦
ఆస్పత్రికృతానివారణనిధి	౧౦౦-౦-౦
౮2౫-౧౦-౦	
జాతీయపాఠశాలనిధులు	
ధూరిపూడి పంచమ శేతపాఠశాలనిధి	౪2౨-౮-౦
కొల్లూరు జాతీయ విద్యాలయ నిధి	2౬2-౧౪-౦
కారవాని శేతనిధి	౨౧-౦-౦
తెనాలి జాతీయవిద్యాలయనిధి	౨౫౦౦-౦-౦
ఒంగోలు జాతీయవిద్యాలయనిధి	౬౫౦౦-౦-౦
౧౦౨౬౧-౬-౦	
తాలూకాదాన్లు ప్రచారకులకు బాకీలు	
కొప్పాపాడి సోమయాజులు గారు	౦-౧-౦
పొట్టిపల్లి సుబ్బారావు గారు	3౫-౦-౦
అదనపుపత్తు నిధి	3౬౪-౦-౦
చిల్లరగారు	౧2౮-౮-౮
అవసర కథ అభ్యర్థి రుసుము	3౦-౦-౦
గ్రామ సంఘ రుసుము	౨౬2-౦-౪
అంధరాష్ట్రసంఘమునకు బాకీ	౨౬౮2-౧౦-3
తేలిక మహబబనగర్ అవ్వక సంఘమునకు బాకీ	౨౫-౦-౦
౨౬3౮3-2-౮	
కర్మములు	
సేవనరీ	౫౪-౬-౮
అఫీసు చిల్లర కర్మము	౫2-౮-౦
పోస్టేజి కర్మము	౧౪౫-౧౫-౬
అచ్చుకర్మము	౧౫౬-౮-౦
ప్రచారపు కర్మము	౮౪3-౫-౧౧
రామిముల మరమ్మత్తు	౮-౧౦-౦
ప్రచారకచీరములు	3౮౮-౪-౦
అఫీసు అద్దెలు	౨౦3-౮-౦
ఖద్దరు ప్రచారపు కర్మము	౧౮-౧3-౮
అఫీసు చీరములు	౪౪౮-౨-౮
ఉత్సవముల కర్మము	౨౮-3-౦
అంధరాష్ట్రక చందా	౧౦-౧-౦
కాంతినిధుల కర్మము	౨2-౬-౦
౨౪౦౨౨౧3-౮	

ప్రయంపావల శీత రావయూర్తిగారు ౨౭౩-౧౧-౩
మంలేన నుబ్బరాజుగారు ౨-౦-౦

		౧౯౪౬-౬౦
ప్రచారకులకు అడ్వాన్సులు వసూలు		
అన్నా ప్రగడ కామేశ్వరరావుగారు	౨౩-౦-౦	
గుంటూరు పట్టణసంఘము	౨-౪-౦	
మాచిరాజు రామమూర్తిగారు	౧౦-౦-౦	
పాటిమర్ల సుబ్బారావు	౭-౧౧-౦	
		౪౨-౧౧-౦
ప్రత్యేక నిధుల నిల్వలు		
కొ. వెంకటప్పయ్యపరమహంసగారు	౩౮౪-౦-౦	
చేపల్లె గ్రామ సంఘము	౧౭౭-౮-౦	
మట్టపూడి గ్రామ సంఘము	౪౧-౦-౦	
		౬౦౬-౮-౦
రంగువిద్యార్థి వేతనములు	౨౦౦-౩-౬	
నేతపాఠశాలల సహాయము	౪౦-౦-౦	
నేతవిద్యార్థి వేతనములు	౧౦౧-౦-౦	
చేపల్లెతాలూకా పంచమనేత విద్యార్థి వేతనములు	౭౪-౮-౦	
పంచమభోజనవసతినిధి	౨౧-౦-౦	
గుంటూరు జిల్లా కౌగిలెను సంఘ్ని ఖాదీస్తోర్సు	౨౪౮-౧౦-౦	
జాతీయ విద్యాలయ నిధుల నిల్వలు		
ఘోరిపూడి పంచమ నేత పాఠశాల	౪౭౨-౮-౦	
కణుగపాల విద్యాపీఠ కౌలుదారు	౭౬౭-౧౪-౦	
కారదా నికేతన	౨౧-౦-౦	
లిక్ జాతీయ విద్యాలయము, తెనాలి	౨౧౦౦-౦-౦	
జాతీయ విద్యాలయము, ఒంగోలు	౬౧౦౦-౦-౦	
		౧౦౨౬౧-౬-౦
భద్రత దూరీకరణలు		
వెనుమాళ్ల కాయన్న (కేసే సారం మట్టపల్లి గార్లు	౨౦౦-౦-౦	
మద్ది వెంకటరంగయ్య, నేతి చలపతిగార్లు	౨౩౦-౦-౦	
కన్నే గంటి సూర్య కారాయణమూర్తి,		
ఉజ్జిశాల సూర్యనారాయణగార్లు	౨౩౦-౦-౦	
పల్లగుడ బాసకిరామయ్య ప్రతిపంకరావుగార్లు	౨౮౦-౧౨-౬	
గార్లపాటి హనుమంతరావు చట్టియర్లు		
(పనాడరావు, నేతిరామచంద్రయ్య గార్లు	౩౦౦-౦-౦	
ఏలూరు హనుమంతరావు ఈ లక్ష్మీ కారాయణగార్లు	౧౦౦-౦-౦	
ఏలూరు హనుమంతరావు సోమేపల్లి సుబ్బయ్యగార్లు	౨౦౦-౦-౦	
		౧౦౧౦-౧౨-౬
గయ్య కౌగిలెన్ నియమకనిధి ౬౧ ౦/౦ చొప్పున		
రావ్రి సంఘమునకు చేర్చిచది	౪౧౧-౧-౬-౦	
దబ్బు నిల్వలు		
గోవాడ బుచ్చయ్యగారు	౪౨-౦-౦	
కోకాడ కాకిచెడ్డ	౦-౭-౦	
గుంటూరు జిల్లా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకింగు	౧౭౨౭-౧౩-౦	
యూనియన్ కో-ఆపరేటివ్	౮-౧౧-౧౧	
		౨౬౩౮౩-౭-౦
మొత్తం		
మద్ది రాధాకృష్ణయ్య,		
కార్యదర్శి,		

తానవసభా భ్యర్థి పేరును వోటర్సు పట్టియందు
 ర్పని రాశరించుట

(24 ବର୍ଷ)

జెల్లూరు, 12 సెప్టెంబరు:—జెల్లూరు గుంటూరు జిల్లాలో తరచు
న భారత కానన సభ్యత్వమునకు పోటీ జేయుచున్న స్వరాజ్యత
క్షుభవనిధియును విన్నా రాజగోపాలరావుగారు జెల్లూరు మని
సిపాలిటిలోని భారత కాననసభా కేంద్ర పట్టియందు తన పేరును
జేర్పక తలసి గోరగా జైజింగు అధికారి విన్నుటివినమున నిరాకరిం
చెను. కారణము తెలియదు. భారత కానన సభయందీ స్థానమున
పోటీ జేయుచున్న జిమ్మిరెడ్డి అభ్యర్థియు రమణారెడ్డిగారి
బంధువులచే బడిన అభ్యంతరములచేసిట్లానర్చు బడినని తెలియు
చున్నది. ఈ జటిలయందె రాజగోపాలరావుగారి పేరును
జేర్పక పోయినను, ఇతరవిధములుగా నర్హుడగుటచే, ఇందులకు
వారి కాననసభా భ్యర్థిత్వమునకు భంగములేదు. (తంతివార్త.)

కూకాబాటకు పనికిపట్టు మెయిట్రీయను సానుమైగలు ద్వీపము
సమావేశమున మునిగిపోయినదని సానుప్రాస్నియకొ సుండి కంఠి
తార్త వచ్చినది. మునిగిపోయిన వారితో కొందరు మూత్రము
వేరొస్తే చురుచేత కష్టించుకొనగలిగిరి. మునిగిపోయిన స్త్రీయరు
నందు బిడ్డ మిలిచినదాటలును బియ్యము కెండి యుండెను.

జూబులు

ప్రథమ బాపట్లతాలూకా రైతు మహాజనసభ

ఈనెల 22 వ తేదీ కనివారము బాపట్లతాలూకా అప్పి కట్టగామమందు రైతుల అభివృద్ధిమార్గముల వైదకు నిమిత్తము రైతుల తాలూకాలోని ప్రతిదెంబుగా రగు శ్రీయ్యత పాతూరి అప్పయ్య వాడగారి యాధిపత్యముగల "ప్రథమ బాపట్ల తాలూకా రైతుమహాజనసభ" జరుపబడును. సదరుసభ పెట్టు మంది విద్యార్థులకు లగు వారలచే నలంకరింపబడును గాన రైతు సోదరులెల్లరు తప్పక విచ్చేయవలయునని ప్రార్థించుచున్నాడు.

ఆచంట నాగయ్యచౌదరి,
అధ్యక్ష సంఘాధ్యక్షుడు.

6-వ గోదావరీమండల మహాజనసభ

గోదావరీజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్య నిర్వాహక కర్తము వారి తీర్మానకారము 16 వ గోదావరీమండల మహాజనసభ 1928 సెప్టెంబరు 28, 27 తేదీలందు రాజమహేంద్రవరమున జరుపబడును.

గోదావరీ మండలమహాజనసభ యిదివరకే జరిగియుం గనలయును. కాని కొన్ని కారణాలవలననే నిరంతరము ఆగినది. బొంబాయిలో రాజీతిర్యము జరిగినప్పటి నుండియు కాంగ్రెసు ప్రతిపక్ష కొంతభంగము వాటిల్లుచున్నది. పిన్న పెద్ద రైతులు సామాన్యులుగా కొంతనిరుత్సాహము జనించుటచేతను జిల్లా మహాజనసభ జరుపబడినవారు ప్రతిపక్షయును తటస్థించినది. జిల్లాలో నున్న కానసభ ప్రతేక వాదులకును బహిష్కార వాదులకును మద బొంబాయి రాజీతిర్యమును గురించియు. కాని దిల్లీలో ప్రత్యేకవాదియనుమహాజనసభ జరుగవలె నని నిశ్చయింపబడినదవరకు అసభలో నామోదించును తీర్మానమును అయియున్నట్లును కలయును ప్రభుత్వమును జిల్లా మహాజన సభతో ప్రారంభింపవలె నని జిల్లాకాంగ్రెసుకార్యనిర్వాహక కర్త మువారు యేర్పడిరినారు. జిల్లాలో కానసభవోటులనుబట్టి ధిరీ కాంగ్రెసుయొక్క తీర్మానమును యెదులుదురుచున్నార గావున మహాజనసభకు ప్రతిపక్షము జిల్లా అంతటినండియు వచ్చు నట్లు తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘమును పనిచేయవలెను. గ్రామము 18 ఒక్క ప్రతినిధి చొక్క రాకవచ్చునని మనము నింధన యేర్పలు యజ్ఞింపిమి. అనగా మొత్తము మిద ముమారు 700 మంది ప్రతినిధులు రావలగును.

జిల్లా మహాజనసభయొక్కయొక్కదేశ వరుసగా తాలూకాస్థానములతోకూడ ఒక్కొక్కదినము యొకరింద తెలిపిన కార్యక్రమము ననుసరించి తాలూకాస్థానము జరుపబడును. జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక కర్తమువారు తీర్మానించి ఉన్నారు. కావున తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శకులకు తమ తాలూకా సంఘములను ర్వరలో నుమాచేయుచేసి కలయును ప్రతినిధులు చేయవలెను. వివరములు ప్రత్యేకము తాలూకాకార్య దర్శకులకు వ్రాయుచున్నాము.

కార్యక్రమము

గోదావరీజిల్లా మహాజనసభ రాజమహేంద్రవరము

26, 27 సెప్టెంబరు 1928

ఉనితాలూకా మహాజనసభ -రుని- 28 సెప్టెంబరు కలకత్తా

పితాపురం	పితాపురం 28 సెప్టెంబరు	,,
పెద్దాపురం	పెద్దాపురం 30	,,
కాకినాడ	కాకినాడ 1 అక్టోబరు	,,
రామచంద్రపురం	రామచంద్రపురం 8	,,
కొత్తపేట	కొత్తపేట 4	,,
అమలాపురం	అమలాపురం 5	,,
రాజోలు	రాజోలు 6	,,

మొనరికంటి తిరుమలరావు,

జొన్నలగడ్డ మల్లపరాజు,

గోదావరీజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శకులు.

గుంటూరు ఏజెన్సీ

కాలమానము

ఈసంవత్సరము వర్షము సకాలముగా లేనందున అకు వర్ష ములవలనూడి ఎండిపోయినదిగాని యీసమయ కొద్దిన్న ములు మిరియటకల్ల కొన్ని భూములుమాత్రము ఊక్కులుచేసి కొనుటకు తగినఆధారము గల్గింది. ఇంతవరకును ఎట్టిపంటలను లేక ప్రసాద అల్లదు చున్నారు. ఈస్థితిలో మృగానుభవం కరవుయొక్క రాతికొట్టికడము ఎడోరుంటున్నది తెగ

ఎస్టేటు

మామిడిపాడుకు కైయ్యలు, శ్రీలు, ముమారు 10 ను కత్తిరములనుంచి కనిపాలన యొనర్చుచున్నాడు. ఇంతవరకును

తమల కట్టి యావలను రాసిజుక కాపాడుచున్నాడు. పిరికల్ల పురుడు ప్రకృతమైన తన ఎన్నెన్నును చూచుకొనుటకు వారి మేనేజరువారితో ఈసమయ దయచేసిరి. ఈజమిందానికి వారు బాల్కనమును భువ్యవరచి ప్రజలసౌకర్యార్థము పంటచెలువుల వరమత్తు చేయించుచు దానితో సంబంధించిన రాజకార్యములను పూనికతో జరిపించుచున్నాడు. ఈగ్రామకాపురమును శ్రీకృష్ణ మేదుంటి తిరుమలాచార్య లయ్యవార్లంగాన ఒక సంస్కృతపాతకాలను స్థాపించి విద్యను కరవించుచున్నాడు. ముమారు 12 మంది బాలకుల చదివులున్నాడు

గుంటూరు జిల్లాసంఘము

పంచమాలివృద్ధి

గుంటూరు జిల్లాలో పంచమాలి అభివృద్ధికొరకు పాత కాలలను స్థాపించియు వారికి కలగెరగుల ముఖ్యముగా భద్రుల కనిలో జీవోపాధి కల్పించియు ఆరోగ్యమును గురించియు బోధచేయుచు పంచమాలి అభివృద్ధికై నిరంతరము పాటుపడు నట్టివారి కొంతవరకు యీ సంఘమువారు భవనసౌకర్యము చేయవలసియున్నార గాన తెలుగు దేశభానులను పెట్టుకొనుచు పంచమాలినుగించి యిదివరకు వారు చేయుచున్నట్టిగాని యొకమందు చేయవోవునట్టిగాని కనిని తెలుగుగారుచున్నాము.

హిందీ ప్రచారము

గుంటూరు జిల్లాలో గ్రామములందును కట్టలములందును, హిందీపాఠశాలలు స్థాపించి జనులకు హిందీభాషను బోధించు వారికి కావలసినవో యీ సంఘమువారు కొంతవరకు భవనసౌకర్యము చేయవలసియున్నాడు. కాన యిదివరకు హిందీపాఠశాలలు పెట్టి కుచేయుచున్నట్టిగాని మందు చేయవోవు నట్టివారు గాని యేయేస్థలములలో హిందీ నేర్పుచున్నారో, దినమున కొంత మంది హిందీ నభ్యసించుచున్నారో మొదలగు విషయములను తెలుపుచు దరఖాస్తులను పంపించవలెను.

భద్రులతో కింగు

గుంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ భాది ప్రార్థనకుండి భద్రకర్త్రములు పోషింపబడిన తీసికొని గ్రామములందును కట్టలములందును పోషింపబడుచున్నాం (అనగా అయ్యకము చేయు వారికి) యిదివరలో నూరు రూపాయల సరుకు అమ్మకవారికి రూ 1/-ను కమిషన్ యిచ్చుచుంటిమి. ఇప్పుడు కరువు కమిషన్ గి రూపాయలనుండి రూ 2/--0-0 కు అభివృద్ధి చేయబడినది గాన పోషింప చేయవలసినవారు దరఖాస్తులను పెట్టుకొనుచు భద్రకర్త్రములు తీసుకొనవలెను.

పంచములకు సహాయము

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోత్సవసంఘమువారు 92 మంది అధ్యక్షాంశులకును 3 గురు కైస్త్రులక అధిమాంధులకును నెలవారజిల్లా కలెక్టరుతో నున్న కర్త్యాగ్రహారములలో సామాన్యవిద్య, శేక, వడంగము, మొదలగునవి నేర్పించుదురు. విద్యార్థులకు నెల 10 కి రూ 10/-ను కంటకు విద్యార్థి శేకన మిచ్చెనద గాన గుంటూరుజిల్లా నుండి పల్లెపాడు ఆకృతములకు పోయి నేర్చుకొన వలంపిన పంచములను కైస్త్రువులను దరఖాస్తులు మాపేర పంపించివో మేము కిఫారము చేసి రాష్ట్రపంచములకు పంపెదము. దరఖాస్తులు యీనెల 10-క తేదీలోపల మా కార్యాలయమునకు చేరవలెను. దరఖాస్తుదారులు 10గి కర్తవ్యములకై తయ్యంగుకొని కొంచెము తెనుగు చదువగుల వారుగా నుండవలెను. కృతకార.

కవుతా వెంకటపల్లవతిరావు.

నోటిఫికేషన్

ఇది సాధారణముగా తిరుమలజిల్లామైనదెను పిత్తలగు జనకులకు ఉష్ణాభ్యుదయశేతనే జనించుచుండుటకు తనయ వాచుచున్నాము.

ఇది నోటియందు గలగునట్టి వ్యాధి. కాలుక, వడడలు అగిలి, మొకలగు ఏభాగమునం దైనుగాని లేక అన్నిభాగములందుగాని చిన్న చిన్న గుల్లలుగా లేదును. అట్టి గుల్లలు చితికి ఎర్రబాచుచుండును. కురల లేచుచుండును. ఈ ప్రకారము నులకదప్పలు కలగుచు లేచుచు కొన్ని సమయములలో దానికై చికిత్సచేయక పోయినను ఇతర పదార్థ సేవ గుణముచే ఉక కమించుచుండును.

దీనివలన ఆహారము పుచ్చుకొనుటకు నైకము కొన్ని సమయములలో నీలగాక పోవచ్చును.

అట్టి సమయములలో పాలు, గోదుమకాన మొదలగు ద్రవ పదార్థములను పానము చేయవలసినవచ్చుచుండును. దీనిచే చాలా మంది అకల్మదప్పడు రాధ కడుచుండురు. దీనిని సామాన్యముగా

అనుభవముతోనున్న చికిత్సలు యీ క్రింద నుదహరించుచున్నాము.

- (1) కొబ్బరిని నమలిన తర్వాతపోతను.
- (2) గగగపాలు గాని, యాలకలు గాని నమలి (మింగిన) వారిండును.
- (3) వెలిగారమును పేర్చి పొడిచేసి తేనెతోకలిపి రావిన వారిండును.
- (4) గగగపాలు, యాలకలు సమాముగా చేర్చి పొడి చేసిదానికి సమానముగా చక్కెరగలిపి పూటకు పావులా యెత్తు మొదలు ఒక కులం ఎత్తు వరకు పుచ్చుకొనుచుండిన వారిం చును.
- (5) యాలకలుగాని, గగగపాలుగాని, నూరి కనవలసిన దాని లో కర్పూరకలాలకు భస్మముయొన్న చక్కెర యొన్ను చేర్చి పుచ్చుకొనిన వారిండును.
- (6) నల్లరాక్షివండు, మానికముల్ల, నురకగొండి వేర్లు, కరకముల్ల, కాదీకాయముల్ల, పులికెకప్ప, తిప్పతీగ, బాజి పుల్లలచెట్టుయొక్క ఆకులు, ఇవి కమములెట్టి తేనెగలిపి గం దూమముచేసికను లేక మెనుదహరించిన కన్నపులన్నీటిని నూరి చూర్మముచేసి తేనెగలిపి కూరకలతో యెంచుకొని ఒక్క మూరను ముగ్గుడు నుంచుకొని రసము (మింగుచున్న) ను నోటి పుల్లడు వారిండును.
- (7) బాకక్రిని నమలిన వారిండును.
- (8) ఆతిరుధురము, తలకర్ర చెంగులతోపు ఏలకులు, పినిచూర్చించి నమముగా చక్కెరచేర్చి పూటకు పుచ్చుకొనుచుండిన వారిండును. (అయ్యులేకచంద్రిక)

చెన్నపురి బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 13-వ తేదీ గురువారము

(1) ధాన్యములు

దసరాలు	చా 1-కి	రు 45.0-0	మొదలు	55.0-0	ముఖ
లియ్యలు	బస్తా		మొదలు.		వరకు.
మనుకు	కెనాలి	,, 45 కలది	రు 18.0-0	18.4-0	
నెల్లూరి	,, డిటా	,, 15.8-0	16.0-0		
డిల్లీ	,, డిటా	,, 15.0-0	15.8-0		
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	8.8-0		
నవ్వులు	,,	,, 24.0-0	26.0-0		

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు	బస్తా 1-కి 205	రు, 12.0-0	రు 14.0-0		
కెగలు	,, డిటా	,, 10.14-0	11.2-0		
కెనలు	,, డిటా	,, 11.8-0	12.0-0		
మినుములు	,, డిటా	,, 18.8-0	15.8-0		
ఉలకలు	,, డిటా 164	,, 7.8-0	7.12-0		

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె	చా 1-కి	రు 155.0-0	170.0-0		
నెయ్యి	చా 1-కి	,, 14.0-0	26.0-0		
కొండాపురం నేరునెనకవచ్చు	చా 1-కి	,, 55.0-0	60.0-0		
యితర ప్రదేశము	,,	,, 56.0-0	58.0-0		
నేరునెనకనూనె గానుక	చా 1-కి	రు 125 మినుకనూనె 120			
అనుదము నూనె	చా 1-కి	రు 128.0-0			

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయకము	చా 1-కి	రు 215.0-0	220.0-0		
మారపము	,,	రు 195.0-0	200.0-0		
మిరపకాయలు (గుంటూరు)	చా 1-కి	రు 80.0-0	105.0-0		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు	మినుక 1-కి	రు 40, 45			
కాళమాస్తి పాయకట్టు	,,	రు 80, 85			
తెల్లము	చా 1-కి	రు 40.0-0	50.0-0		
చింతపండు	చా 1-కి	రు 85.0-0	46.0-0		

(5) ఇనుము

పట్టాలు రథం	చా 1-కి	రు 84.0-0	85.0-0		
చకరం	,,	,, 85.0-0	86.0-0		
రవుండు	,,	,, 89.0-0	50.0-0		

(6) లోహములు

కెండి 100 కులం		రు 78.0-0	81.0-0		
బంగారము, కులము 1-కి		రు 24.8-0	25.0-0		
నవరకు 1-కి		రు 18.4-6			
ఇర్రడి చా 1-కి		రు 805.0-0	810.0-0		
రాగి డిటా		రు 860.0-0	865.0-0		
అస్కా చెక్కర చ 1-కి		రు 42.8-0	42.12-0		

(7) రంగులు ఆలిజరైలు

ఆవుకృష్ణము		20 డిగ్రీలు	రు 200		
డిట్			16 డిగ్రీలు	190	

ఆంధ్ర పత్రిక

ఆంధ్ర పత్రిక కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయిని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా॥ సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీ భాషా శిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము	0 8 0	0	4	0
ఆరాధనవిధి	0 4 0	0	8	0
శబ్దకోశము (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది)	...	1	4	0
సత్యవత్సవాఖ్యానము-పద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల వది జనింపదు.	...	1	0	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదపాఠగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
హిందీ తెలుగు పాఠ్య కట్టు డిక్షనరీ వల 1-0-0 సంగీత శమంతకమణి వల 0-8-0. పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మార్గ-ండేయ

చక్కని అజంకముల కొత్తనాటకము అణా 12 చక్కని పాటలు!!

మిగులభక్తిరసపూరితము. రంగస్థలముల కత్యంతానుకూలము.

ఈశ్వరభావము :—మృత్యువును జయించిన దివ్యచరితుడగు మార్గ-ండేయుని చరిత్ర. రంగస్థలముల కనువగునట్లు మూడు గంటల కాలములో ప్రదర్శించ వీలగునట్లు వ్రాయబడినది. ఇట్టి భక్తిరస పూరితమగు నాటకమును ప్రతివారును చదివి యానందింతురు గాక.

మా చందాదారులకు అణా 8 లకే వంపబడును.

సరస్వతీ గ్రంథమండలి

రాజమండ్రి.

"Agate" 2957

నెల్స్ ఫిల్లింగు ఫవుంటెన్

వే నాలు

రూ. 2-0-0	[డబ్బు రూ. 15-0-0]
గాజు పాళీలు రూ. 0-4-0, డబ్బు 1-14-0	
గాజు పాళీలు కలములు	" 0 4-0, డబ్బు 1-14-0
కలర్ బాక్సు (6 పెన్సిలు గలది)	రూ 0-10-0 డబ్బు ,, 6-0-0

కర్తవ్యము గ్రామాల మీద పుచ్చుకొనిన యివ్వబడును.

విక్టోరియా డిపో

మైలాపూరు, మద్రాసు.

వెంట్రుకలే ఆందము?

రాతిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దుష్ప్రవృత్తితో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడు. ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును. అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే కామినియా నూనెను వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజెస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమున్నను, శిరో మాంద్యమున్నను, యిది దివ్యవర్ణము వెంట్రుకల చిట్టుట గాని, గుడుగు గాని యుండదు. మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుడీ మెత్తదనమును గల్గి కట్టువలె నుండి మెరుగు చుండును.

"Everybody's favourite Toilets, Kaminiya Oil, & Otto Dillabhar, Sold everywhere,"

ఈ రోజుననే దీనిని తరీకించి చూడుము వెంట్రుకలు యెట్లుకృత్రిమమునో కనిపెట్టుదు కామినియా తయారైన నెన్ను సర్వోత్కృష్టమైన శేయును. కల బుడ్డి 1-8 2-4 రూపాయ. వి. ఓ. చార్జీలు ప్రత్యేకము. అన్ని వోల్టలలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు నువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినపుడు

"టటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుము.

ఇది రిజెస్టరు చేయబడినది. అత్యుత్కృష్టమైన నువ్వునగులది.

కొన్న బుడ్డి 18 ఫర డ్యు 2-0-0
వ్రాయ బుడ్డి 18 ఫర డ్యు 0-12-0
కొన్న బుడ్డి 1-8 ఫర డ్యు 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిదుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన బాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మరల అమృత రుచి కలిగినదైనను, సరస అమృతవారిధిను సా దొరుకును. లేకున్న,

సోలు యేమిట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్గు అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్నామిశీడు, బొంబాయి.

వెంకటేశ్వరకంపెనీ,

860 గుంటూరు

శ్రీబలితపల్లి లక్ష్మీకాంత కవిరచిత

నర్మరసశ్రవణ (నర్మరసశ్రవణ)	1-2-0
సాత్రాజితిము (శృంగారరసము)	1-0-0
బుద్ధిచుకీలకము (కథానాటకము)	1-0-0
శివానందలహరి (అర్థము, పద్యములు)	1-0-0
సంపూర్ణరామాయణము	1-4-0
సంపూర్ణోత్తరరామాయణము	1-4-0
నరీతులసి (చరిత్రకావ్యము)	1-4-0
ముప్పాళాళ (Spoiled by drink)	1-0-0
మమరీతేది (చరిత్రకావ్యము)	0-12-0
జననూతి (చరిత్రకావ్యము)	0-12-0
రసమృతకదనము (చరిత్రకావ్యము)	1-0-0

ఇతర గ్రంథము లన్ని దొరకును. అర్థములపట్టి కమిషను చ ర్తవ్యము నుంచి కమిషను.